

bőségesebben meg cselekedni, hogy sem mint
kerint, mely mi bennünk munkálkodik.
egyházban, és az Christus Iesusban,
örökké, A M I

FEIER-V A
Nyomtattatot Effmurt Jak
Esz tendöber

Centimetres

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

Két

A.M.A.D.

HALOTTI PRÆDICATZIOK

Mellyeket prædikállott

TISZA-BETSI THAMAS COLOSVARI

egygyik Lelki-Tanító Thúr-Terebess

*Egygyiket a Templomban az üdvözült Urnak
a Néhai Tekéntetes Nagyságos*

PERENYI GABORNAK

meghidegedett teste felett, mely vagyon a jó Magistratusoknak Istentől való elvétettésekről és azoknak holtok után keövertkezhendeo szomorú állapotokról, mellyek szokták követni a nagy embereknek halálokat, az Genealogiának eleo szamlásával egygyüt.

MASIKAT UGYAN AZON THÜR-Terebessi Castelyban leveo nagy Palotában a temetés után, sok nevezetes rendek eleott, a megh késeredett szivü, Eözvegynek a Nagyságos Salgai Katának, a Néhai Tekeñ, Nāgos PERENYI GABORNAK szerelmes házas társának vigasztalására, mely vagyon az Eörcök életreöl.

FEJERVARATT

1638.

bőségesebben megcselekedni, hogy sem mint mi kérjük, avagy értjük, az erő
szerint, mely mi bennünk munkálkodik. Dicsőség annak az Anyaszent-
egyházban, és az Christus Iesusban, minden időben, örökkön
örökké, A M E N.

FEIER-VARAT
Nyomtattatott Effmurt Jakab által, 1632.
Eszkendőben.

Két

A. M. A. D.

HALOTTI PRÆDICATZIOK

Melleyket prædikállott

TISZA-BETSI THAMAS COLOSVARI

egygyk Lelki-Tanító Thúr-Terebest

Egygyket à Templomban az űdvözűlt Urnak

à Néhai Tekéntetes Nagyságos

PERENYI GABORNAK

megh hidegedett teste felett, mely vagyon à jó Magistratusoknak Istentől való elvétettésekről és azoknak holtok után keövetkezhertendű szomorú állapotokról, mellyek szokták követni à nagy embereknek halálokot, az Genealogiának eleű számlásával egygyűt.

MASIKAT UGYAN AZON THÜR-Terebesi Castelyban leveű nagy Palotában à temetés után, sok nevezetes rendek eleűt, à megh késeredett szivű, Eűzvegynek à Nagyságos Salgai Katának, à Néhai Tekeű, Nāgos P E R É N Y I G A - B O R N A K szerelmes házastársának vigasztalására, mely vagyon az Eűreűk életreűl.

FEJERVARATT

1638.

MAISON DE LA SAINTE TRINITE

DE LA VILLE DE LAUSANNE

LE 15 JANVIER 1783

PAR LE PRESIDENT

DE LA

EL KEZDÉS.

Kegyelmes Uram Erdely országának di- Proemium
sympathi-
cum,
 tseretes Fejedelme. Tekéntetes Nagyságos U-
 rak, Ur - Aszszonyok T. Nagosmegh szomorodott
 szivü, megh hervadott színü keserüséggh miatt
 elbagiadott, el fáradott, és mint egy elalélt lelkü Aszszonyom
 Anyám, a Néhai bodogh emlékezetü T. Nagyságos Urnak Pe-
 rényi Gábornak, Ugotsa Vármegyének feő választott és megh
 erőssitetet Aba Uj Vármegyének penigh örökös Ispannyának
 megh maradott és árvahodott özvegye Salgai Kata Nemzetes
 Nemes, feő feő népek vitézlő rendek. Tizteletes Városi Rendek,
 férfiak aszony állatok, bősületes Egyházi szolgák tanító tár-
 saim, Also felső rendek: Quæ ardentem diligimus habita,
 graviter suspiramus amissa, legyen szabad ennékem mostan
 ez szomorú alkalmatossággal így szolanom Gergely Doctórral
 lib. I. Moral. Nagtok és ti Kegyelmetek, eleött, ki azt mondgya:
 Valamellyeket buzgoságoson szeretünk migh nálunk vagynak
 nehezen ohaitjuk ha teölünk elmúlnak. E' szent jámbor mon-
 dasának igazságot állattják és bizonyittják e' mostani szomo-
 rú ohaitásink, könyvezésink. Mert mivel hogy az Urban bodo-
 gul ki múlt Néhai T. Nagos Urat az jó hírrel nével tündöklő
 bodogh emlékezetü Perényi Gábort, buzgoságoson szeret-
 tük migh nálunk volt mostan immár teölünk végh botsuját
 vévén, halál által válvan felette nehezen, siralmason kese,
 reghjük és ohajtozzuk. Az ő romlando sátorából ki indulván,
 szomorú gyászszal bé vont sellyeiben lévő testének ekkédiglen,
 mind ez keljigh uti társai vólunk, és nyugodalmas sérzenek
 szinte ajtaja eleiben késértük nagy zokogással, már tovább

4.

nem mehetünk, eötet az örökke való nyugodalomra botsiát-
tyuk-mi mégh migh az Urnak tetzik megh térünk. De minek
eleötte innen megh térnénk, ez idvezrólt Urnak utolsó tiztes-
ségére, az jelen való hiveknek tanuságokra, az megh kesere-
dett sziveknek vigasztalásokra, felette illendönek itéltem hog y
az életnek könyveböl rövid tanitást tegyek melyre hog y az Ur
Isten segéllyen, imádg yuk ö felséget és mondgyuk: Mi Atyánk
ki &c.

T E X T U S ex Cap. 3. v. ~~26~~. Esaiæ:

Mert imé az Isten a' Seregeknek Ura el vészi
Jerusalemböl &c.

C O N C I O I P S A.

Exordium à
simili.

Hvilághi böltsek tudós értelmes emberek
gondolkodván az emberi nemzetnek romlando,
halando voltárol oly erdöhöz hasonlították, melybē
külömb külömb felesokfák vagynak, ugymint nagy
arnyék tartó bikfák, szépen gyümölcsözeő mak termeőfák,
magossan felnevekedett nyárfák, jó illattal beövolkeődeő virá-
gos galagonya fák, teővisk fák, agh fák, fiatal fák, és sorvadt fák,
szil fák, gyertyán fák mellyek eg y mástól migh fen álnak sok-
képpen megh külömböztenek, de ha le vágattatnak és à tűz-
re tétettetnek egyenlőképpen hamuvá lesznek, es eg y yiknek
hamva à másiknak hamvátül, megh nem ismértethetik, Mel-
tánnis tselekedték és igen illendőképpen, mert szintén ezen-
képpen vagyon az egész emberi nemzetnek dolga, némelleyek az
emberi nemzet közeött nagyon fel nőttenek, eg yebeket fel-
yül haladtak, Királyi Felséges Fejedelmi méltóság gal, és Uri te-
kéntettel, némelleyek ki terjesz kedett felső állapotallal vagynak,
nagy Uraságban méltóságban helyesztettek némelleyek jó hirrel
né-

nével, némellyek eszszel okossággal, fenlenek tündöklenek, némellyek az jó tselekedetnek, alamisnálkodásnak termő fája, némellyek jó illatú jószágos tselekedettel sokaknál kedvesek, némellyek közép, némellyek felső, némellyek alsó rendek, némellyek iffiak mint szépen felnőtt fiatal fák, némellyek vénnek mint az sörvadtt le dőlt fák. De ha à minden szomorító, senkinek nem kedvező kegyetlen, könyörületesség-nélkül való halál az ő éles fejszéjével elérkezik, egy aránt alsó felső rendeket le vág, egy aránt porrá hamuvá teszi, à Királyoknak Fejedelmeknek, nagy Uraknak pora hamva, à köz rendeknek Jóbbágy embereknek köldusoknak hamvától megh nem ismértetik. Tudta ezt Alphonsus Király, kitől mikor kérdették volna, mi volna az, à mi à királyokat à köz rendekkel, à gazdagokat à szegényekkel egyenlové tenné? Azt felelé hogy, à hamu à por, mellyel jelenteni akarta. hogy à halál után à királyoknak személye, à közönséges embereknek személyétől, à szépnek személye az rútak személyétől semmit nem különbözne. Ugyan-is kitsoda az à ki à temető kertben, à nagy rendeknek tetemeiket megismérhetné, az köz embereknekctsonyoktól: Panor. lib. 4. de reb. gest. Alphon. Hogy illyen sorsas-állapattya legyen az egész emberi nemzetnek, önnön maga jelenti Isten David által Psal. 82. v. 6. seq. Én mondom Istennek vagytok, és magosiágos Istennek fiai mindnyájjan, de mindé kétség-nélkül mint egy ember meg haltok, és mint akarkit Fejedelmek el hüllotok. E' mondásában Isten jelenti, hogy eőfelsége, némellyeket az emberi nemzetségh közül majd mint egy ki vészen, és mind az égigh fel emeli Isteni nevezettel nevezi, ugymint à Királyokat, Fejedelmeket nagy Urakat, alattsony emberektől megh választya. De mind azon által à közönséges mulando, romlando s-halando sorsras-állapatra nézve, à köz rendekkel egyenlové teszi. Oh szomorú meg romlott állapot! De vallyon honnan vagyon ez és miért? megh

megh mondgya a' Pogányoknak Apostola Rom. 5. v. 12. An-
 nakokáert ugymond miképpen egy ember által jeött e'
 világra a' bűn, és a' bűnért a' halál, és a' képpen min-
 den embereket a' halál el hatott, kiben miadnyájjan
 vétkeztünk. Az Isten a' holtiglan siratando életnek utanna
 azt mondá Adamnac Gen. 3. v. 19. Földé lézcsz mert abbol
 vétettél por vagy és porrá kel lenned. Ez Istē mondásának
 mind éneken meg kell tellyesedni. Noha penigh az egész emberi
 nemzetségh halandoságh alá vettetet és porrá feöldé lézzen és
 lejendeő, mind azon által nem teörteneit beöl leszē az emberek-
 nek halálok, hanem Isten akarattýból végezett tanátsábol, Isten
 az a' ki az Aronokat le vetkezteti az eő ruhájokból Num. 30.
 v. 26. Isten parantsolatýból halnak megh az Moysesek Deu-
 ter. 34. v. 5. Ezel olvasott és megh hallott igékben-is azt mond-
 gyá Esaiás, hog y az Ur a' Seregeknek Istene vészti el Jerusale-
 meöl és Judából a' támaszt, a' táplálót, a' hatalmašt, a' hadáko-
 zót, birót, Prophetát, a' vén embert, az eörvendetes hadn ag yot,
 műves embereket. Egy szóval minden rendeket.

Két részei vagynak az el olvasott Igéknek.

- I. Keözönségesen fenyegeti azzal Jerusalemet és Juda Or-
 szágát Esaiás által Isten, hog y el vészti azokbol a' támaszt
 és a' táplálót, v. 3.
- II. Kiváltképpen és névezet szerént, kiket és minemű render
 leveő embereket vészten el Jerusalemeöl és Judából elöl
 számlállya, és három karban leveőknek állattya I. Külső
 Magistratusokban. II. Egyházi rendekben. III. Műves
 Emberekben. En mostan tsak az első részéreöl szólok,

I. R E S Z E.

A' mi első részét illeti mondám abban hog y keözönsége-
 sen fenyegeti Isten Jerusalemet és Juda Országát, azzal
 hog y

hogy el vészi azokból, à támaszt, à táplálót, mellyből ilyen punctumot tészek fel tzélül.

Kitsoda az à ki el vészi Jerusalemből és Judából à támaszt à táplálót. Erre megh felel Esaiás így szólván: Mert ime az Isten à Seregeknek Ura, el vészi Jerusalemből és Judából à támaszt és à táplálót.

Mivel ez Igék terhesek szükségesnek itélem szenként megh magyarázni; Mideön azért azt mondgya: Mert: Ketteöre néz e conjunctio causalis: Előben arra a' mit tzélül fel teön az első versben, mely ez igékben foglaltatik be: Szünnyetek megh az emberben való bizodalomtól kinek lelke az orrában vagyon, mellyel azt jelenti hogy az emberben nem kell bizni, mert halandóság alá vettetett rövid életű megh azokat is az kikhez bizodalma lehetne embernek, el vészi a' népnek bünejért. Másodszor néz kiváltképpen a' Jerusalemnak és Judának lakosira kik halván az Istennek fenyegetését, és a' Prophétáknak romlások és pusztulások feleöl való jeövendőséket, azok ellen azzal biztatták magokat hogy sok erős Fejedelmi emberek, eszes okos Uriéndek, feő tanátsok, sok kard, sok fegyver, sok mester emberek nagy süvegű, tanatsos Magistratusok &c. volnának megh Jerusalemben és Judeában, kik eszekkel, erejekkel, számos völtokkal, gondolt mesterségekkel, ellene állának a' pusztító ellenségnek. Ennek az emberi okoskodásnak eleibe kerül a' Propheta, és nagy álmelkedással azt mondgya: Mert ime az Isten? Mint ha mondaná; Nem succedál nem megyen vegeben a' ti gondolatotok, mert más képpen gondolta az Isten, minem olyanok, ugy mond maga az Isten ezen Esaiásnál Cap. 55. v. 8. az én gondolatim mint a' ti gondolatitok, sem az én utaim nem olyanok, mint a' ti utaitok azt mondgya az Ur. Mert mely igen meszre az égh a' földtől, oly igen távul vagynak az én utaim a' ti

à ti útaitoktól, és az én gondolatimà ti gondolati-
 toktól. Ti ugymondugy gondolkodtok, mint ha azok által az
 észkeőzeők által, megh menekedhetnétek à keövetkezendeő
 romlástól és pusztulástól; de megh tsalatkoztok mert máskep-
 pen gondolta az Ur Isten. Kerdhetik vala. Kitsoda az az Isten?
 Azt mondgya hogy Seregeknek Ura az. Illyen Epithetont ad az
 Istennek, hogy megh különböztessek az igaz Isten à menynek
 földnek teremptője mind azoktól à kik ^{πεταροειδής} ne miné-
 mü hasonlatosságh szerént Isteneknek mondatnak. Ig y nevezik
 az Cherubim és Seraphim angyalok-is à menynek földnek
 terempteő Istenét, à mint ezen Esai. Cap. 6. vers. 3. Szent,
 Szent, Szent az Ur à Seregeknek Ura, tellyes mind
 az egész föld az eő ditsőségével. Seregeknek Urának mon-
 datik az Isten, mert valami teremptett állati vagynak, az Isten-
 nek, mind eő seregi, eő igazgatásából vagynak. Az éghben à
 számlálhatatlan sok ezerni ezer angyalok eő seregei, és mi-
 helt parantsol azoknak mindgyárást készek, az eő parantso-
 lattyanak engedni à sokaságu tsillagok az égenseregei eő neki,
 à jeg-esők, sáskák, tserebogarak az élteteő éghben repeseő álla-
 tok à tengernek minden halai, à mezőknek, erdőknek, hegyek-
 nek, vadai madarai, à feöldeön à nagy roppant táborok,
 nagy erővel fel fegyverkezett Királyoknak hadai, seőt minden
 tsuszomászó állatok seregei Istennek, Isten mind azoknak igaz-
 gato Királlya. A' Tetvek bűdös fergek mitsodaknak láttatnak,
 mind azon által azok-is seregei Istennek. Az er s fegyveres
 nagy hatalmas sok ezer néppel biró Pharahóra az Ægyptiom-
 beli Királyra, ki nagy kevélyen azt kerdi vála Moyséstól, mi-
 kor az Urnak az Istennek szovával szóllana eő nékie Exod. 5.
 v. 2. Kitsoda az Ur hogy engedjek az eő beszédének,
 és el botsáflam az Izraélt? Az Urat-is nem ismértem,
 à népet sem botsátom el az Izraélt: Mondam erre az
 köve-

kevély Pharahóra bortsáta tsak azt az ő seregét, mely alá való
 tetvekbeől ál vala, azok által geőzé megh, mellyet mikor à Pha-
 raho beöltseí láttak volna Jannes és Jambres, ezt mondák Pha-
 rahonak; Isteni hatalom ez, Exod. 8. v. 18, 19. Méltán mon-
 datik tehát az Isten Seregeknek Urának. Ura à Seregeknek mért
 teremptője, mert táplálója, mert birója és igazgatója, mert ol-
 talmazója. No azért az Seregeknek Ura mit gondolt, mit vé-
 gezet tselekedni. Azt hogy y mind azokat az Eszközöket el vé-
 szí Judából és Jerusalemből à mellyekben azoknak lakosi biz-
 nak vala. Ezt jelenti így szolván: Az Isten à Seregeknek
 Ura el vészi Jerusalemből és Judából à támaszt és à tá-
 plálót. Juda Országban és Jernsalembe egész Sidoságban és
 annak feő városábā voltanak azok à kikben à Sidon nép bizot, s-
 azokból mondgya hogy el vészi. Azokat penig kétképpé névezi.
 I. Támasznak. II. Táplálónak. kiket értsen az támaszó, à táplálón,
 meg magyarázza ez igék után következő 3. 4. 5. 6. verszekben,
 tudni illik mind azokat kik mind à Respublicában, s mind az Ec-
 clefiában eszekkel, okosságokkal, tanátsokkal, értekekkel, erejek-
 kel, mesterségekkel szolgálhattak, és hazájoknak megmaradásá-
 ra igyekeztenek. Itt effeléket támaszoknak és táplálóknak né-
 vezvén hasonlatosság által szól. Elsőt veötte à sövént, palánkot,
 gyepüt, avagy házat tarto támaszol, oszloptól. A' miképpen az
 sövént, palánkot, házat, à támaszok, oszlopok, szokták tartani,
 ha azokat melleölleök el rángattják el deölnek. Azonképpen az
 Országot, à tartományt, à várost, à Respublicákat, az észes, okos,
 tanátsos, erős nagy értékű Magistrátusok feő rendek birják,
 igazgattják Isten után. Ha azok az Országhol az Respublicá-
 bol Ec. ki deölnek, el pusz tul az Országh, el romol à Respublica.
 Másik hasonlatosságot vészi az édes anyjától avagy daikától.
 A' miképpen az édes anya vagy daika táplállya tartya à ketsin-
 dedet magától nem alkalmatos az el élésre. Ha az anya avagy

Daika mellőle elesik, nem élő lészē ha magának hagyatik. Ha-
sonloképpē à kegyes Keresztyen Istenfeleő emberek jó gondviselő
Magistrátusok, Királyok, Fejedelmek, Patronusok, táplállyák, ő-
rizik, oltalmazza a Iste után à keőseget, az Országnak népét, kül-
seő gondviseléssel az Ecclesiát, az mint ezen Esaiásnál mondgya
Isten Cap. 49. v. 23. A' Királyok léfznek te táplálóid, és à Ki-
rálne Afzszonjok te Daikáid, ha azok el vétetnek meg ár vá-
hodik az Országh, el romol el o szol à nép, el szelled à Respublica.

Eduktio the-
matis practi-
ci ex textu.

Tanull. innen. Az miképpen hogy az Isten adgya az jó
Magistratust, külseő Patronusokat, Királyokat, Fejedel-
meket, nagy Urakat, észes, okos, értelmes, tanatsos, jó
had-viselő férfiakat az Országnak Respublicának javá-
ra, meg maradására, igazgatására, oltalmazására. Rom. 13.

Probatio.

Azonképpen Isten vészi el is. Ezt jelenti Esa. így szólván:
Mert imé az Isten à Seregeknek Ura el vészi Jerusa-
lemből és Judából à támaszt. Ezen Esaiás Cap. 5. v. 5. azt
mondgya Isten: El vonszom az en szeőleőmnek kerítését
hogy el pusztitassék, el rontom az eő gyepűjét, hogy el
tápodtáslék. Az holott à kerítésen, gyepűn, értetnek az Eccle-
sianak külseő fautori, promotori, oltalmazoi. Jeremiás is siral-
mának első részében azt mondgya. El veőtte avagy el ta-
podta az Ur mind az én erős vitézimet. Ezech. Cap. 25.
v. 13. eőnnön maga Isten azt mondgya: Edombol ki vágom
az embereket, és à barmokat, és vetem azt pusztasságra.
Ugyan ezent bizonyittyák à példák. Aront Isten adta vala
hogy Moyses-sel szolgálna az eő népének és feő papja lenne,
Exod. 4. 14. Num. 17. Isten parantsolta azt is eő feleőle Moyses-
nek vetköztetné le eőt az eő ruhájából, és abban eőlteőztetné
fel az eő fiát Eleázárt, mert Aron az eő népéhez takarittatnék
és meghalna Num. 20. v. 26. Isten válaztotta vala Moysést,
hogy az eő Népenek eleőtte járo Fejedelem lenne Exod. 3. Isten

pa-

parantsolta azt-is hogy meghalna Deut. 34. v. 5. Isten atta és állatta vala az Isten felő Jofiaát, hogy az eő népének királya lenne, Isten vedé el-is à népnek büneiért, 2. Chron. 34. v. 28. Igaz tehát à tanuságh ez, tudnia illik, hogy à miképpen hogy Isten adg va à jó Magistrátust, ugy Isten v. szí el-is.

Itt penighlen à Magistrátusnak, Pátronusnak nevezetén, Explicatio
Subiecti. értem mind azokat, à kik édes hazájoknak, Nemzeteknek, à Respublicának keőzeónságes javára, az Ecclesiának oltalmazására, az Isten tisztességének elmozdítására, à békeségnek viragzására igyekeznek, eszekkel, erejekkel, okoságokkal, tanátsokkal, értekekkel mindenképpen azon vagynak, mi medon az Országoknak, Respublicának tsendes, békeséges meghmaradásá, à szégeny keősségnek pihenése, à keresztyéni igaz vallásnak, tiszta igaz tudományának terjedése, az Ecclesiának tsendesége, à kévanatos békeségnek, melynek meghnéve-is édes, viragzása lehessen; Effeleket szokott Isten el venni az Országoknak, Respublicának nagy kárára az Ecclesiának szomorúságára.

De vallyon mi ennek az oka hogy Isten azokat à Magistrátusokat, hasznos edényeket szokta el venni, à kiket az Ország- Ratio the-
matis. nak javára, az Ecclesiának hasznára, à Respublicának igazgatására, à szép békeségnek oltalmazására, à keősségnek tsendes békeségben való elesére adott vólt? I. Oka ennek à népnek büne és háladatlansága, az Isten beölcz és igaz iteletibeöl azal szokta büntetni az háladatlan népet, kik az eő teöle adott jó Magistrátusokat, meghnem tudgyak betsülni, hogy azokat el vészi eleöle; ezt jelenti Esa. Cap. 57. v. 1. Az igaz elvélz és nintsen senki à ki eszében veñé. Az után vészik eszekben minémü drága joktól váltanak meg, ha Országok, hazájok, az jó Magistrátusoknak holtok után veszed elmezni fogh. II. Oka ennek ez, hogy az jó Keresztyen Isten feleő Magistrátusoknak, halálok által jelentse megh mely nagy változást, romlást, I.
II.

veszedelmet hoz à népre. Bizonyos dologh ez-s-à mindennapi pelda tanittya, hogy à nagy hasznos embereknek, feő rendeknek, nagy Uraknak, jó gondviseleő Magistratusoknak halálokat, gyakorta szomorú romlás, pusztulás, veszedelmes állapot szokta keövetni, az mint Abrahamus Bucholcerus-is ezt jelentette így szólván: *Experientia docet magnorum virorum amissiones secum trahere tristes ruinas.* az az: *A' mindennapi pelda tanittya hogy à nagy embereknek halálok szomorú pusztulást vonnak vélek.*

Jól tudta és értete ezt Stigelius, ki Tom. 2. pag. 402. azt mondotta: *Interitus piorum, & pars est calamitatis, & signum venturarum poenarum.* az az: *A' híveknek halálok része-is à nyomorusághnak, jegye-is à keövetkezendő büntetésnek.* *Poenæq; secutæ Funera magnorum sæpe fuere virum.* Johannes Major a' mint mondgya; à nagy embereknek halálokat gyakorta büntetések szokták keövetni; Ezt bizonyittják à példák-is: *A' kegyés Istenfelő Keresztyén életű Josaphát Király az Urban el nyugován, nem sok idővel holt után bejeövé az Arabiabéliek Izrael Országában nagy rablást pusztitást teőnek.* Az Isten tiszteiségének eleöl gyámolítója, à bálványoknak elrontója, az igaz Isteni tiszteletnek helyére állatója à Josiás Király hogy meghalá, az után nem sok ideővel következett vála à Babyloniai szomorú fogság Bucholc. in sua Chronol. pag. 422. *A' jó gondviseleő, hazájának javára és meghmaradására igyekező Thebásbeli Epaminondas hogy meghala, az után né sok ideő múlva Thebás városá à nagy fogság által földig lerontatott vala.* *A' Constantinapolybeli Theodosius Imperatornak halála után mindig járt, nagy hádas, és haboruságos idők következének.* Gotthusok, Vandalusok, Hunnusok, Olasz Országban és Hispaniában, bejöttek, Ambrus Doctornak, Augustinusnak, Luthérusnak, halálokat retténe-

tes háborúságos hádas idők követtek. Salamonnak halála után mindg yárt megh hasonlék Izrael Országa, két részre szakada, mind addig sē nyughatának meg, mig egymást rettenetes had- dal meg nem emésztek. Constantinus Imp. halálát az egez Gő- rög Országának romlása à Török kézbe esése követé. Hunyadi János és à bodog emlékezeti Matyás Király à világból ki mul- ván, à Török, Magyar Országának nagy részét el foglalta, tsak à gallérát hágyta. Egy jámbor kereszttyén Püspök felolvasom, ki Keresztyeni életejert ugyan Ecclesiának regulájának módát- tatot, hog y mideön jó tanacz adásával mind Királynak, mind az Országának sokat használt volna, à Doctörök közéött való sokféle verségéseket- is le szállította és el igazította volna, vég- re szegény meg öszülvén eleve el látván menyi sok zúrza varok következnének mind à Politiában s- mind az Ecclesiában szép eösz fejét tápogartván tsak halálának eleötte ezt mondotta vala: Ha ez à hó el olvad nyilván hog y nagy sár leszē, jelenteni akárván ázzal az eö halálát, mely sok háborúságos állapotok fog- nák követni. Ug yan- is üsd ki à támaszt az oszlopot à ház alol, maga kényjē osztán à ház el romol. Taszitski à Kormányost à ha- jóból, à hajó- is el borul. Emésztesek meg az olaj à mérses tserép- ben, s- oda lesz en à világoságh. Az jó Magistrátusok feö rendek olyanok az Országának, à Respublicának mint à támasz az oszlop à háznak, mint à hajos Mester à hajonak, mint az olaj à lám- pásban. Nem tsuda bizony tehát, hog y ha tsak à kik oszlop g ya- nánt és kormányos mester g yanánt vagynak az Országban, ha ki deölnék az Orzágh à Respublica el pusztúl. Harmadik oka annak megh- is hog y Isten, à Keresztyén Isten feleö Magistra- tusokat, ideö nap eleött à nép keözül el vészi. E hog y ne lég yen ki à bünert à megharagudt Istent engesztelné keönnyeörgésével. A Keresztyén Istenfeleö Magistrátusoknak, à nép előtt járo feö rendeknek az eö szivbeli buzgoságos, igaz hiból származott

Similia

111. Papi

keönyörgések, oly kedves hasznos foganatos kellemetes Istennek
 eleötte, hogy azoknak keönyörgésekre esedezésekre, még szintén
 haragjának keöszepette-is meg tartozik à büntetésteöl. Olvasom
 Gen. 18. mideön Isten Sodomát, Gomorát, à teöb városokkal à
 bünért el akarja veszteni, esedezésével, keönyörgésével Abra-
 ham anyira hozta vala az Istent, hogy ha Sodomában tíz iga-
 zakat találhatott volna, mind az egész helynek megk kegyel-
 mezett volna, Gen. 18. v. 32. Ugyan Moyses második keönyvének
 Cap. 32. 33. 34. olvasom es töb helyeké-is, valamikor Isten à ke-
 mény nyikú népet az Izraelt el akarta veszteni, mind annyis-
 szor esedezett Moyses az Urnak, és megk kegyelmezett à nép-
 nek. Josaphát Király keönyörgésével országát az ellenségétől
 megszabaditá, mideön szám nélkül való nép menne eö reája és
 országára, 2. Chron. 20. Hasznoképpén az Istenféleö Ezechiás,
 à Sennacherib táborát keönyörgésével el üze Jerusalemból, megk
 mértekle Isten haragiát az Ezechias Keönyörgésere, 1. Reg. 19.
 v. 14. & infra 38. valamikor azért Isten à népet az Országot,
 valóban meg akarja büntetni, hogy ne legyen ki à népért ese-
 dezék, az kegyes Magistratusokat ki szokta venni. Isten ad-
 dig Sodomában semmit nem cselekedék, migh Lottot onnan ke-
 zen fogva ki nem vivé Gen. 19. v. 22. Sics ugymond szalagy
 abban à városban à melyért keönyörgöttel, à Soárban,
 mert nem cselekedhetem addigh semmit migh oda nem
 jut. Jerusalemból migh az kevés számu igazakat, kik Istent
 keönyörgések által engesztelték, ki nem vivé, és az Jordánon-
 túl Pella nevü városban nem szállitá, addigh nem hozzá el Je-
 rusalemba à rettenetes szörnyü veszedelmét, de mihelt azokat
 ki költözteté, mindg yarást reá küldé Vespasianust és Titust az ö
 fiát az Romai nagy erős haddal, ezzel rontatá Jerusalemet, à
 feöldel egyenlőve téteté az Christus jövendölése szerént Lu-
 IV. Oka. ca 19. vers. 25. Oka végezetre annak hogy Isten à Keresztyen
 Isten

Isten feleő Magistratusokat, ideő nap eleőt el vész, és à Respub-
licának az Országnak nagy karával ki szolittya ez: Hogy azo-
kat mint draga választot hibeit az keövetkezendeő veszede-
lem előtt, akarja el ragadni, hogy ne lássak à keövetkezendeő
rettenetes veszedelmet, és abban részesekek ne legyenek, hanem
az eő nyugodalmokban takartaßanak. Isten adta vala az Isten-
feleő Josiás királt, ki nyolcz esztendőskorában Királyá
tétetvén mégh mikoron gyermek volna, kezdé keresni
az Ő Atyának à Davidnak Istenét, Judát és Jerusalemet meg
tisztította vala à balványoktul, az Isten keönyvét is fel talál-
tatván, olvastatta à nép eleőt, az Isteni tiszteletet helyére ál-
latta vala, mind Istennél s mind embereknél felette kedves
völt, mely tsak ebbeöl is megh tetzik, hogy mideön megh hólt
vólna, Judának és Jerusalemnak népe igen siratta, hozzá ha-
sonlo Király maid nem igen völt à Juda Királi keőzeött, az Isten
tiszteßegere nézendő dolgokban, mind az által idejének szin-
ten virágában, ugymint 39. esztendőskorában, megh hata, az
Ur Isten à nép elöl el vevé. Miert? Hogy az keövetkezendeő ve-
szedelmet ne látná, az mint Isten megh mondotta vala neki,
2. Chron. 34. v 28. Mert én tégedet à te Atyáid keőzce tá-
karlak, és tétetel à te koporsodban békeséggel, és nem
láttyák à te szemeid à veszedelmet, à mellyet hozok ez
helyre. Ugyan ezen okát jelenti Esaiás is ennek, Cap. 57. v. 1.
Az igaz el vész, és nincsen senki à ki cszében venné, az
irgalmaságh tévő emberek el szedctnek, és senki nem
gondollya megh hogy à keövetkezendeő veszedelem
elcött vétették el az igaz. Az eő kedves emberivel, ugycsele-
kezik Isten, mint à jo kertész az eő szép virágival, a' mellyeket
hól mi edényben szokot plántálni. Az miképpen hogy az jo ideön
ki rakja a' kertész az eő plántált virágat, hogy érje aznap fény és
à gyenge eső az égnek harmattya. De ha valami nagy tempestást
szel

szél vészt iégh esővel meg elegyedett záport lát fel jöni nagy hamarsággal bé szedi. Hasonlóképpen Isten adgya ugyan a jó Magistratust, keözeönséges helyre állattya à népnek igazgatasára, de ha à haboruságnak szél vesze kezd à népnek bünéiert érkezni, tehát az Ur Isten mint mennyet jó kertész, el szokta venni, és az eö ág yasházokban bé vinni és küldeni, Esa. 26.

L. Usus.

Mire szolgál ez à tanuságh. I. Szolgál azoknak értelmeknek meg hamisítására kik avagy tsak történetnek, avagy à természet folyásának, avagy à tsillagoknak influxusinak tulajdonittják mind felső, keözép, alsórenden léveö embereknek halálokat è világhbol való ki mulásokat, és nem Isten akaratjának végezésének asscribálliak. De efféléknek értelmeket meg hamisittya Esaiás, mert azt mondgya: Imé à Seregeknek Ura az Isten, el vészi Jerusalemböl és Judából az támaszt, és à táplálót. Ihól nem mondgya hogy à természetnek folyása, avagy à tsillagoknak influxusa, avagy az történet úgy hozta hogy à támasz à tápláló el vétessék, hanem azt mondgya hogy az Isten à Seregeknek Ura vészi el, à ki à lelket atta az emberben, ugyan azon az- is à ki el vészi.

Az pogány vers irók, noha eök az egy igaz Istent nem ismerték, és nem tudták hogy eö legyen a' ki az embereknek életeket el vészi, mind az által ugyan gondolták hogy nem történetbeöl vagyon az embernek életének véghe, hanem valami Isteni akaratbol, erre való képešt három Isten Aszszonyokat állattak, Clothot, Lachesist, Atropost-s- azt mondották hogy azok fonnyák tekerik, az emberek életek fonalátt, és à mikor ö nékiek tetzik akkor metzik el. De mi a' szent irásbol bizonyosan tudgyuk hogy az Ur metzi el kinek kinek életének fonalátt, mellyet Salomon Eccles. Cap. 12. v. 8. ezüst kötelnek névez, ö nála vagynak tudva az embernek hólnapinak napia és száma, eö vetett határt néki à mellyet által nem hágh.

Job.

Job. 14. v. 5. Szolgalmásodszor azoknak-is meg feddettezésekre, à kik ha lattják az oszlopoknak, támaszoknak Keresztyen, Isten-feleő Isten tisztességére, hazájok javára, békeséges megmaradására, igiekezeő Magistratusokat, Patronusokat, meltoságbā helyhez tetett háznos embereket, kik támasz és oszlopok gyanánt vóltanak, el deőlni, meghalni, halálokön egyyszálnyéra meg nem szomorodnak, azt gondollyák hogy y azok helyet jobbak és alkalmazosabbak találtnak, vig y azoknak nőnek nevedeknek, kik háznosabbán foghnak szolgálni hazájoknak nemzeteknek. De azok gondolattokban és remenségeken felette igen megh tsalatoznak, mert az mindennapi pelda bizonyittya hogy az elsőök helyébe alább valók származnak és lesznek. Nehánykor az igazságh szereteő, igaz teörvény szolgáltató Birák Magistratusok helyében, hamis minden igazságh nélkül való Birák, tisztvisélők lesznek, kik à szegény ig yefogiottakat, árvákat megh nyuzzák, kik gyűlölik à jót és szeretik à gonoszt, kik ezeknek, az az: Az árváknak beőreőket levonszák, és az ő hufokat tsontyokról, Mich. 3. v. 2. & Cap. 7. v. 3. Hasonloképpen az eszes okos tanácsos keőzeőnséges igazsághra igiekezeő, megh ért erkeőlczü Keresztyén Magistratusok után valami elvete medet el fajult erkőlczü Iffiu, éretlen elméjü uralkodók támadnak, kiknek jó es igaz lelkek ismérési nem lévén, az igazságot keferü őrdömre fordittják, és az itéletet méregre változtattják Amos 6. v. 12. Mert à minéművek vóltanak à Roboámna: tanátsofi, kit eő véle nevededtenek vala, és olyan tanátsofi adtanak vala eő neki, hogy à népnek igazját nem hogy megh keőnnyebittené, de seőt illyen választ adgyon nékiec: az én atyam ugymond ostorokkal ostorozott titeket, én penigh Scorpiokkal ostorozlak, 1. Reg. 12. v. 11. Hasonloképpen az eszes, okos, erős, hadakozó Férfiaknak, Uri rendeknek utánok, afféle Aszszony ember természetü, lagy, puha,

*femmire kellő férfiak szoktanak következni. Erreöl regentem
még az pogány vers iro- is az Horatius igy enek let,*

Damnosa quid non imminuit dies

Ætas parentum pejor avis, tulit

Nos nequiores, mox daturos

Progeniem vitiosiore.

*Azok- is még feddetnek innen, à kik nem hogy bánkodnának,
de seőt inkább eörülnek à nagy és haznos embereknek halálokot,
kivalképpen azoknak az kiknek holtok után, jószágokból, ta-
karmániokból valami haznot remelhetnek, affélék az eő sze-
mely szerént való haznokot nagybra bősülik à közéonsé-
ges jónál. Affélék nem sokáig birhatták azokat az jokat, mel-
lyekert másoknak halálokot várták. Vagynak ollyak- is à kik à ke-
gyes keresztyén Istenféleő Magistrátusokat, méltóságos rende-
ket holtok után szidalmazták, gyalázzák, és az mit éltekben
feleőleők nem mertek mondani, holtok után kiáltják utánok,
és ha valami fogyatkozásokat életekben láttanak benne,
azt osztán holtok után nagyra nevelik; Illyen- illyen vólt à
szunyogból tevét építnek. Ha eőket életekben igaz törvény el bir-
ták, à vétekben eő menni nem hagyták, à bünért büntették, szí-
vekben elméjekben tartván, oh mint akarják halálokot; de effé-
lék ug y járnak, mint Saul, ki mivel életében még vetette meg
utálta vólt Sámuel, holt után kezdé keresni maga nagy kárá-*

III. Usus.

*val. I. Sam. 28. v. 11. & seqq. Szolgál harmadszor mi nekünk in-
tettetésünkre, intettetünk innen erre, hogy mikor ö láttuk hogy
à feő rendek à népnek elei tanátsósi, jó vitézlő férfiak, az Eccle-
siának oszlopi el hullonak, akkoron hunnyászkodgunk meg,
szomorkodgunk és magunkot meg alázzán siránkozunk,
nem annyira azokon à kiket az Isten ki szólit, à következen-
deő veszedelem eleöl elragad, és az eörökké való hazában bé-
szólit, mint magunkon, hazánkon, édes marokni nemzetünkön
annak árvahodot állapotján, és az Istennek Anyaszentég yhá-*

zán, magunkon azért külön külön, hogy olyan megh bősülhetetlen jóktól, érdemünk felet való jól-teött Urainktól, táplálóinktól, azoktól való mindēnapi kedves nyájjaskodásokról meg váltunk. Hazánkon azért mert láttunk azoknak halálok miát mely bősülhetetlen kár következik, és azoknak halálokot minēmő rettenetes romlás pusztlás, inség, szomorú állapot, szokta követni. Mi helyt az Istenfelő Noë az első világbeliek között ki lépék és a bárkába bé költözék, mindig árt a rettenetes özönviz következék, mellyel az első világ el süllyesztetek és borították Gen. 6. 7. Loth Patriárcha mi helyt Sodomából ki mene, azonnal a város kénkőves esővel el sillyede Genes. 39. mert ugyan-is a népnek előtteők jároi olyanok a népnek mint az erős kőfal a városnak Ezech. 13. & 23. ha a kőfal le deől tudni való dolog hogy romlása következik a városnak, így a nagy rendeknek halálokot, romlás, pusztlás, követi. Mondám továbbá hogy siránkozunk kell, mikoron a Keresztyén Istenfelő Magistrátusok, nagy-Urak közöttünk el költöznek, nem ő raitok hanem maroknij népeinkén és annak árvahodott állapotján, mert annélkül-is elfogytanak jó vitézlő férfiai, tanátsosi, oktatói, oltalmazói, akarói &c. Az Istennek Ecclesiában, mert mikor a nagy Patronusok megh halnak, akkor esnek el édes daikái, oltalmazói, táplálói. Holott ezek mind így legyének, méltó bizonyára hogy szomorkodgyük és siránkozunk keresztyén Magistrátusoknak halálokot. Az Isten népe között a pusztában sok erős hatalmas tanátsos hadakozó emberek vóltanak mind az által az egész nép a Moyses halálán 30 egész napig siránkozott Deut. 34. A Jeroboámnak fia kitsiny gyermek vólt hogy megh hala, mind azon által az egész Izrael siratta azt, nagy sirással temette el, mivel hogy az Izraelnek Ura Istene eő benne egyedül talált kedves dolgot Jeroboámnak háza népe között, 1. Reg. 14. v. 13. Davidnak ellensége vólt a Saul, de mind-azonáltal keservesen meg siratta. 2. Sam. 1. v. 19. & seq. Siralmas szókkal azt

mondvan: Oh Izraëlnek ékeisége Ur Isten à te hegyeden
 megh sebesítettvén miképpen hullottak el à hatalma-
 sok, meg ne mondgyátok ezt Gathban, és meg ne jelen-
 tsétek Aschelontzájában, hogy valamiképpen ne ör-
 vendgyenek à Philisteusoknak leányi, hogy valami kép-
 pen azon ne tapsollyonak à keörnyülnet életleneknek
 leányi. Ti Gelboa hegyei, se harmat, se eső ti reátok ne
 száljon, és mezők ne teremtsen semmi áldozatra
 valót, mert ot hányatratak el az erős vitézeknek pai-
 sok, à Saulnák-is paifa, ugymint ha megh nem kenette-
 tett volna olájal. v. 24. Izraëlnek leányi siriatok à Saulon,
 à ki titeket selyem ruhával ruházvala, és minden gyö-
 nyörűséggel, és à ki à ti ruhájtokot arannyal ékesíti va-
 la. Hogy David illyen keserűesen és ily zokogó szokkal siratta az
 ő halálára igyekző ellenséget, hát ményvel méltóbb s-illendőbb
 hogy mi is, à hasznosb, és méltóságosabbaknak halálán bánkod-
 gyunk. Szolgál negyedszer minden keseredett sziveknek vi-
 gasztalásokra, vigasztaltatnak innen mindenek, hogy nem
 történetből vagy az ő szomorúságok, hanem Istennek tetze-
 séből, örökké való decretumából végezett tanátsából, kedves a-
 karattyaiból mert ihol azt mondgya Esaias: Isten vesz el à Se-
 regeknek ura Isten, ha à Seregeknek ura vesz el, mit sirunk, mit
 kesergünk tehát? A' hiveknek mindenek javokra szolgál-
 nak, Rom. 8. v. 28. Istent minden nap azon kérjük hogy legyen
 megh az ő akarattya; ha kérésünket megh tellyesíti azért szo-
 morkodunké? távol legyen. Abrahámnak egy yetlen egy Fia
 vala, Isten azt kévára, hogy megh áldozza, örömeit kész len-
 raita, mert Isten mondotta vala neki, Gen. 22. Ezechielnak egy
 kedves felesége vala, kit Isten szemének gyönyörűségének
 nevez. Ezech. 24, el vészem, ugymond, à te szemeidnek
 kívánságát és gyönyörűségét, de ne sirássad, ugymond,
 cōtct

cōtet, se ne jaigasd, és keőnyved, keőnyved se mennyē
 raita. De hogy immár az Esaiás irását à mostani szomorú álla-
 patra alkalmaztassam, az Ur Isten à teőbbi keőzött adott vōlt
 mi nekünk is egy oszlopot, egy támaszt, egy táplálót à T. Na-
 gyságos Néhai PERENYI GABORT Aba Ujvármegyének
 örökös Ispánnyát Ugotsa Vármegyénck ditséretes feő Ispánnyát,
 az eő tiszteletinek eleő monditására, és Ecclesiájának jóvára, à
 Keresztyēni vallásnak oltalmazására az igazságnak ki szolgál-
 tatására, az őz vegieknek árváknak, igyefogottaknak gyamol-
 ságára, az szegényeknek táplálására. De imé az Ur azt mi tō-
 lünk el vette, úgy hogy az Prophetával nem mondhatom, hogy
 el vészi az Ur Jerusalembel és Judából à gyámolt à táplálót, ha-
 nem el vōtte. De vallyons miért? I. A' mi háladatlanságunkért,
 nem tudtuk az Istentől drága vett jót megh betsűlni: Tum de-
 nique ea nostra homines intelligimus bona, cūm quæ
 in potestate habuimus, ea amisimus. II. hogy ezzel jelentse
 minémü romlás pusztulás fog jon reánk keővétkezni. III. hogy
 ez után à bűnert reánk haragudt Istent ne engesztelné Eze-
 chiással, Josapháttal, à népért ne esedeznék Moyseszel. IV. hogy
 à jeővendéő veszedelem előtt eltakaritaná az eő atyaihoz az
 Istenfelőjosiással. V. hogy azok à kik benne vetették vōlt remén-
 ségeket meg tsalatkoznának, mivel utálja Isten az emberben
 való bizodalmat Esai. 1. 3. Jer. 13. Psal. 146. v. 3. Immár el deőt
 az oszlop, el költözöt à tápláló, el esett kormányosunk, veszed-
 lemben forogh à hajo, el ment à jó pásztor, bé kezd oroszkodni à
 farkas à juhok közibe, megh hólt édes atyánk, árvákká marad-
 tunk atya nélkül, megh hólt à gazda, el oszol à tseled. Jeremiás
 Prophetá sirtván Josiást imigyen szólla sirtában Thren. 5. El
 esett à mi fejünknek ékes coronája, megh szűnt à mi
 szívünknek öröme, jai mi nekünk, mertigen vétkez-
 tünk. Kegyelmes Uram Erdély Országának ditséretes Keresz-
 tyén

Application
 ad presentem

I.

II.

III.

IV.

V.

tyén Istenfeleő Fejedelme ohaitoz zál Szomoruan, mert el eset
 mellöled egy húséges Abnered, Szomorkodgyál Erdély, mert
 megh váltál egy jó akaro szomszédodtól, ki a' te megh ma-
 radasodot mint a' maga hazájaét úgy kévánta. Bánkodgiál
 árva Ecclesia, mert el dölt Isten után való egy ykoszlopod. Si-
 rankozzatok Istenec titkainak sáfári húséges lelki pásztorok,
 mert halva fekszik mellettetek fogo érettetek szoloprocorotok,
 Isten után való gyámolotok, jó gondviselő Patronustok. Erezked-
 gyetek bánatnak Templumok, Scholák, mert el eset az a' ki ti-
 teket ékesitet, épitet, és fedezget vala, kesereghyetek felső alsó
 renden lévő szolgák, szép Iffiáknak Udvarlo serege, mert teöl-
 letetek el buczuzot, a' nagy gazda, veletek sokképen jól teött édes
 Uratok. Feővevények léven Udvarában bé fogadot, mint egy é-
 des atya jóságában meg telepitet, maid ezennel meg kezdetek
 oszlani, egymástul sirván kezdetek butszuzni, szép szerettetel,
 könyvező szemmel szomoruzszivel egymástol el valóni, maid e-
 zentül égy masnak válét kezdetek mondani, maid mint egy pa-
 rittyában való keövet széllal kezd Isten benneteket hinteni, egy
 más keőzeőt való szép barátságos nyájadástoktul meg kezde-
 tek valóni. Sirjatok eözvégiek árva, mert el eset mellöletek, mel-
 lettetek fogo, igieteket, bajotokat, forgato procatorotok. Sirjatok
 Syonnak az Ecclesiának igaz leányi, Udvari leány Aszszonyok,
 mert imé halva fekszik a' ki titeket Selyem ruhában öltöztet va-
 la, és a' ti ruhaitokat Arannyal ékesiti vala. Kesereghyetek sze-
 gény rabotás jobbágyok, jobbágy aszszonyok, mert az a' ki nem
 feöldes Uratok, hanem édes Atyatok-is völt, titeket el hagyvan,
 nagy árvaságra jutottatok, maid mostoha kézbe kezdetek esni,
 farkas modon kezdenek veletek bánni, maid nem tsak megh
 kezdenek nyirni, hanem maid el kezdenek szagatni a' kegyet-
 len Hárpiyák. Sirankozva Keseregy Ugcza Varmegyé, mert le-
 ment fényes csillagod, igazságodat, méltóságodat oltalmazó feő
 Ispanod. Siriatok szegényi Koldusok, Rabok, Tanulo Iffiak mert
 el

eset táplálótok: Meg hervadt szinü, Keseredet szinü, bánat
 miat elpedet lelkü, sírásban bé-merült, keserűségnek örvény-
 ében forgo, ereiben megh szakazkodot Nag yságos *Aszszonyom*
SALGAI KATA, à néhai tekéntetes Nag yságos *P E R E N T I*
G A B O R N A K szerelmes ház as társa, hűséges *Penelopeja*, Ke-
 resztvény *Ráchellye*, teökéletes tisztességét eörző, jó hírét nevé-
 terjezteő igaz *Abigaillya*. Tegedet à sírásra nem intelek, mert lá-
 tom szememmel mint ásztatod sűrű keönyveiddel szerelmes
 Uradnak szomorú gyászal bé-vont sellyejet, látom az Ur Isten
 à Cánabéli hat kő vedreknek egy ykét előben teötte, hogy
 keönyhullatafodnak vizeivel teölteögessed utolsó ki mulásodig.
 Most vólna idéje hogy vigasztalálak hogy ha az eő két fiain sí-
 ránkoso *Ráchellel* az vigasztalást bé-vennéd. Talám ezt fogod
 mondani à megh szomorodott szive szerelmes *Josephen* keser-
 geő *Jáccobbal*, ki nem akara vigasztalást venni, Gen. 37. v. 35.
Sirván még yek az én fiámhoz (az én szerelmes Uramhoz)
à koporsóban! De, megh lásd, azt ne cselekedgyed, seöt inkább
 az Istennek szive szerént való emberrel à *Dáviddal* mondgya
 imezt Nag yságod *Psal 39. v. 10.* Megh némulok és megh
 nem nyitom számat, mert te czelekedted azt Uram.
Vigasztallya Nag yságod ezekkel magát. I. Mert az Urnak ke-
ze forgott ebben, az Ur veötte el, imé az Ur elvészti ug ymond
à támaszt à táplálót. II. Mert à mit az Ur el veött Nag ysá-
godtol, nem Nag yságodé völt, hanem Istené eő felségeje az
Apostol azt mondgya Rom. 14. Akar éllyünk akar hallyunk
az Uré vagyunk. III. Mert nem egy yebet hanem az eő aka-
*rattyát czelekedte Isten, à mellyet megh lenni kéválnunk à *Mi**
Atyánkban, Dei voluntas nobis regula esse debet. IV.
Mert az üdvözült Ur nem vált meg Nag yságodtul, tsak el köl-
tőzeöt eleöl Nagodat utánna várja. V. Mert Nagodat az Isten eő
felsege próbálni akarta ez keserves pohárnak meg italával hogy
 ha

ha békeséges türeffel vérszi Nágod ha az édest el fogta el vót-
te az eő felsége kezébeöl, el fogia-é a' keserüt-is, ha eő felséget
szeretié inkább, hogy sem azt az kit adott volt, ha eő felségében
vetie remenséget és el hihetje azt, hogy eő az árvaoknak eözvé-
gyeknek atya Psal. 10. v. 14. Et Psal. 145. v. 9. Deut. 10. v. 18.
Exod. 22. v. 22. Mondg ya ezt tehát Nag yságod nagy békeséges
türeffel, az békeséges türesnek aczel tükörével Sz. Jobbal Cap. 1.
v. 21. Az Ur attá, az Ur veötte el-is, aldott légyen az Ur-
nák neve. Az mély békeséges türesre segéllye Nag yságodat az
Ur Isten, kinek légyen dicséret dicsőségh mind örökkön örökké,
Amen.

GENEALOGIA PIE DEFUNCTI COMITIS.

VAgyon már tsak ez hátra hogy az üdvözült Urnak
a T. N. PERENYI GABORNak, utolso tiszteffége az regi di-
czéretes szokás szerént ki szolgáltásek. Mely kettöböl ál:
I. Hogy regi tekéntétes Nagyságos Familiából álló ös nemzestége, ki
mutatásek. II. Hogy dicséretes tündöklő joságos czelekedeti elől
számláltasának.

A' mi az üdvözült Urnak ös nemzetségének elől számlálását illeti,
mint hogy minden ember, rendszerént való nemzés szerént atyátul,
anyátul születik; Ugy ez üdvözült Ur-is. Elsöben-is azért, atyai ágát,
és ágazattyát akarom elől számlálni. Atyai Uri aga kezdetet 1324. esz-
tendötül fogva melyben élt, egy Orban nevö Ur ember Comes de Do-
bos, második András Király üdejében. Ez András Király minek utánna, a'
Török ellen a' szent feöldért való hadakozásából megh tért volna attá a'
megh nevezett Comes-nek Nagy Dobost, Város Dobost. Az után két
esztendővel ugymint 1326. esztendőben, ajándekozta neki PERENYI
nevö falut azzal egygyüt a' PERENYI nevet-is, innen támadat osz-
tán a' PERENYI familia. A' meg nevezett Comesnek három fia szü-
lettettek: I. Perényi Istvan. II. Perényi János. III. Perényi Miklos. Pe-
rényi Istvannak egy fia völt, ugymint Perényi András, ebben a' megh ne-
vezett P. Istvannak fia aga el fogyott. Hasonloképpen az harmadik fia-is
ugymint

ugymint Perényi Miklos Perényi Pál neveő fiában deficiált. Hanem a középső fiának ugymint Perényi Jánosnak két fiai voltak, Perényi Simon, és Perényi Imre. Mind a kettő mesze ki ágazott. Mert hogy a kisebbiken kezgyem el, ugymint Perényi Imrén, hogy igaz linea szerént az üdvözült Urta szállak alá az meg nevezet Perényi Imrének, négy fiai voltak I. Perényi János ki Sigmond Czászár idejében 1405. esztendőben, Tavernicorum Magister volt. II. Perényi Geörgy. III. Perényi Illyes. IV. Perényi Istvan. Perényi Jánosnak ismét három fiai voltak. Perényi István, Perényi Peter, P. Miklos. Ezek a fiu ágon mind deficiáltak. Hasonloképpen P. Geörgy, P. Illyes deficiáltak. Honnan Perényi Istvannak ki Sigmond Király idejében A. D. 1535. f. ő Talnok volt, egy fia születet Perényi Imre, ki László Király idejében Nador Ispanságot fok esztendeig dicséretessen viselvén, első Maximilian Czászár a Romai szent birodalomnak szabados Herczegeve tőtte, kinek Privilegioma mostanis extál. Ennek két fiai voltak, I. Perényi Ferencz, ki mivel Váradi Püspök volt, a Papistaknak rendtartások szerént a mint hogy felesége ugy se fia se leánya nem volt. II. Perényi Peter. Ennek is egygyetlen egy csak egy fia volt. Perény Gábor, ki az Egri Püspökséget is birta. Ez az Perényi Imrerul való ág.

A' megh nevezet Comes-nek Urbanus de Dobosnak második unokájának ki egy volt Perényi Imrével ugymint Simonnak egy fia volt Perényi Peter, ki ez Abaujvári jóságot találta, és Sigmond Czászár idejében Judex Curiz, Sicularum Comes, Makoviczában Ur volt. Ennek három fiai maradtanak, ugymint P. Miklos, P. Simon, P. János. Miklosnak négy fiai voltak. I. a maga nevén Perényi Miklos. II. Perényi László. III. Perényi Peter. IV. Perényi Simon, k k mind deficiáltak, hasonloképpen Simonnak magva szakadott. Hanem a kisebbiknek ugymint Perényi Jánosnak, ki László király idejében Tavernicorum Magister, és Comes Maramarcensis volt, egy fia volt ugyá a maga nevén Perényi János. Ennek ismét öt fiai voltak Perényi Gábor, ki Magister Cubiculariorum volt. P. Mihály. P. Job. P. Raphaél. P. Istvan. Az elsőnek ugymint P. Gábornak két fiai voltak Perényi Lajos, ki deficiált: Perényi János, kinek születettek öt fiai. P. János. P. Peter. P. Miklos. A' nagy emlékezeti öreg Perényi Gábor, és Perényi Istvan; Perényi Sophának édes atya. Ezeknek a fiu ágon mind magvok szakadott. Hasonloképpen P. Mihály,
D P. Job,

P. Job. P. Raphaël mind deficiáltak. Hanem Perényi Istvannak két fia maradtak, Perényi Ferentz és Perényi Mihály. Perényi Mihály ugymint a kisebbik fiu ágban deficiált, ki Munkáts alatt vesztet vólt. Hanem a nagyobbiknak ugymint Perényi Ferentznek két fia maradtanak. Perényi János. P. Geörgy. Perény Jánosnak egy fia vólt ugymint Perényi Istvan. Ennek ismét egy fia maradt vólt Perényi Mihály, ki szép iffiu hazában hólt meg. Perényi Geörgynek három fia voltanak, ugymint a Nagyságos öregbik Perényi Geörgy. A boldogh emlekezeti néhai Perényi Ferentz, és az Urban boldogul ki mult dicséretes hirrel nével tündöklő tekintetes néhai Perényi Gábor kinek megh hidegedett teteme, még az földszinén nyugszik szomorú selyeijében, mindnyájunknak nagy szomorúságunkra. Eddigh Anyai ága.

ANYAI ÁGA.

AZ mi Anyai ágát illeti, kezdetett uri eredeti ezer negyszáz es egy néhány esztendőül fogva, egy Otto Turzo nevű urul, ki Beczben temettetett in Basilica Minoritarum. Ennek Törsökéből származott a Nagyságos Turzo Ferencz de Bedegfalva, ki Magister Regia Curia vólt. E vőtte volt magának feleségül Koczka Borbalat. Ettől sem fia sem leánya nem vólt. Hané annak holta után vőtte vólt feleségül az Nagyságos Zrinyi famíliából való Zrinyi Kátát, kitől születettek két fia, és három leány. Fiai ezek voltak, Turzo Ferencz, Turzo Geörgy, ki Magyar Országban dicséretes Nador Ispánnyok. Leányi ezek voltak: Turzo Kátalin, T. Anna, T. Orsolya. Turzo Katalint vőtte vólt Revai Gábor, T. Orsolyát vőtte vólt Getsi Ferentz. T. Annát vőtté vólt a T. és Nagyságos öreg Perényi Geörgy, kitől ez három N. Urak származtak vólt, ugy mint a N. Perényi Geörgy, P. Ferencz és az Urban boldogul ki mult néhai Perényi Gábor. E Turzo Anna vólt édes anya az üdvözült Urnak.

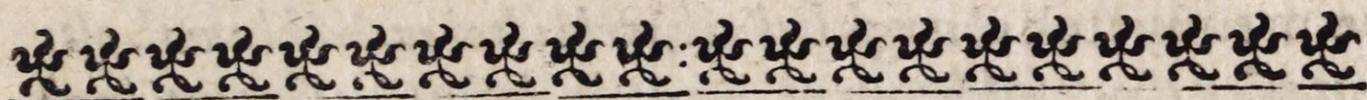
Illyen hires nagy nevezetes ágyból és ágból való vólt mind Anyára mind anyára nézve ez üdvözült Ur. Dicséretes dologh-is bizony. De

Dedecus est natis claros habuisse penates,

Ni studeant illis moribus esse pares.

Az üdvözült Ur nem hogy homályosította volna de sőt inkább fényesítette az ő dicséretes nemzetének házat. Keresszén szüleitől jó erköl-

czökben, Keresztyéni életben neveltetett a tiszta tudománynak teje
 megh gyermek korába be szitatták véle. Az gyermeki állapotból kikel-
 vén Fejedelmekudvarában forgott. Az után házában szálván magát a S.
 házasságban foglalván, vőtte volt magának, az T. Nagyságos Kornis
 Geörgynek megh maradt özvegyét a Nagyságos Salgai Karát, kivel
 koporfojaig dicséretessen kedvessen Keresztyénül minden harag nélkül
 élt. Tesli fiaí úgy vagyon nem maradtanak, de lelki fiakat szült, mert tu-
 dos ifjakot nagy költségével tiszteséghes tudománynak tanulásának
 okájért idegeny országokra küldött, kik közzül én-is egy néhányakat elől
 számlálhatnék. Hazájának örömeit szolgált az Isten tisztetségére fő
 gondgya volt, Templomokat Scholákat építtetett. Sok szegényi árvákat
 tartott. Az Istennek igéjének halgatásában, az Isten könyvének olvasá-
 sában serény volt. De ki tudna ő Nagyságának sok szép virtusit elől számlá-
 lálni. Egy Izóval Istennek, hazájának, felebaráttjának élt, melyre néz-
 ve tenéked kegyes Pátronusunk sőt édes Atyánk tsak azt mondhatom
Semper honos, nomenq, tuum, laudesq, manebunt.

CONCIO FUNEBRIS

A. M. A. D.

ex Cap. XXV. Matth. v. ultimo.

TEXTUS.

Justi autem ibunt in vitam æternam, &c.

Hercullianus lib. de Resurrectione mor-
 tuorum azt mondgya: Nihil est difficilius aut
 admirabilius resurrectione mortuorum,
 nisi credas non intelliges. az az: Semmi ne-
 hezebb nintsen sem tsudálatosb a halottak fel támadásánál,
 hanem hiszed nem-is értheted. Aszt a Saduceusok egy-általjá-
 ban tagadták és lehetetlennek-is alították a mint Sz. Matth.
 Cap. 22. megh teczik. Pál Apostol midőn a fel támadásról pra- Act. 21.
 dikállana az Epicureusok és Stoicusok tsatsogó embernek érette. mondottak

De hogy legyen a fel támadás, mind az ő s- mind az 11j Testa-
mentomból világosan állathatni, mint legyen pedig a keözönsé-
ges fel támadáskor a dologh, Sz. Mathe ez 25 Caputnak 31. ver-
setül fogva meg jelenti, azt mondgya, hogy akkor az ember-
nek Fia az ítélő Biro Jesus Christus el jő az ő ditsősé-
gével, és mind a szent angyalok ő vélc, ülven az ő ditső-
séges székiben. Akkoron eleiben gyűjtetnek minden
népek, és el választja őket egymástól, mint a pasztor el
választja a juhokat a ketskéktől. A juhokat, az az: az igaz
hivőket állattya job kéze felől, ketskéket az az a' hitetleneket
a megvettetteket bal kezefeleől. A' kik job kéze feleől állonak a-
zok imez ör vendetes venitet az az, jeővetek el meghallyák,
mely által az örökké tartó világnak birására hivattatnak. A'
kik pedig bal kezefeleől állonak, azok ama' rettenetes itét; az
az mennyetek el meghallyák, mely által az örökke való ol-
hatatlan tűzre küldettnek. Ez utolsó definitiva sententiának
ki mondása után mint lesz en a dolog meghjelenti az Evangeli-
sta a felvett kevés számú igékben s- azt mondgya hogy el mē-
nek a hitetlenek a kibalkeze felől állanak az örökké
való gyötrelére, az igazak pedig az örök életre. E' né-
hány számos szókbán meg jelenti az Evangelista mint lesz en
a fel támadás után az utolsó napon mind az hitetleneknek
s- mind az igazaknak dolgok, én szolok most az az igazak-
ról s- ezt vészem kérdésbé.

Kit ért az igazakon és hova mennek az igazak az
utolsó napon a' vegoő Sententiánakki mondásának utánna?

Meg jelenti az Evangelista: Az igazak ugymond men-
nek az örök életre. Lássuk az igéket. TEXTUS. Az igazak
ugymond. Igaznak mondatik valaki, avagy az emberek előtt,
avagy az Isten előtt. Az emberek előtt sokak igazaknak mon-
dat-

*Mint Samuel az Isai nagyobbik fiát az Eliabot, ki hűmélis és magas
vala, de az Úr azt mondta Isteni. Ne nézd ő hűmélit, sem magasságát, mert mag-
yaztad őt, mert magy a hűmélis. In a mit az emb. t. mert az Isten azt nézi a
szívét. De az Úr azt nézi a szívet. 1 Sam. 16. 7.*

datnak, mert csak külsőképpen itélnek az emberek felől, külső
tselekedeteket nézik. Így mondatott ama' Phariseus igaznak,
kiről Luc. 18. emlékezet vagyon, ki maga igazságával kérkedett,
de Isten előtt minden igazság nélkül való volt, és megh igazu-
lás nélkül is ment az elő házához, a mint Urunk a megh ne-
vezet helyen mondgya: Isten előtt is meg mondatik ember igaz-
nak, avagy tulajdon igazságaért, avagy tulajdonittatott igaz-
ságaért. Tulajdon igazságaért egyedül a Christus mondatik i-
gaznak, ugymint kinek a'lnokság és tsalárdság szájában
nem találtatott, Esai. Cap. 53. v. 9. melyre nézve Istennek
igaz szolgájának neveztetik ugyan ottan v. 11. Az én igaz
szolgám ugymond az ő ismeretivel sokakat meg igazít,
mert azoknak az elő a'lnokságokat ő vette el, Szent ár-
tatlan, szeplő nélkül való a' bűnösöktől el választatott
volt. Heb. 7. v. 26. Senki őtet a' bűnről meg nem fedhette Joh. 8.
A mi tulajdon igazságunk olyan mint a' havi ruha, Esai. 64.
v. 6 Tulajdonittatott igazságaért mondatnak a' hűvek a' választot-
tak igazaknak, mivel nintsen ő nékiek oly tulajdon igaz-
ságok mely a' törvényből volna, hanem Istentől való i-
gazságok hit által, mivel a' Christus igazsága tulajdonittatott ő
nékiek. Ezt bizonyittia az Apostol. Cor. 1. v. 30. Az Istentől vagy-
tok ti a' Jcsus Christusban, ki lett mi nekünk Istentől böl-
tcség, igazság, szentség, és váltság. Hasonloképpē Phil. 3. v. 9.
minden hűveknek képekben azt mondgya, mivel hogy nintsē
éne kem igazságom mely az törvényből volna, hanem
mely az Christusban való hit által vagyon. az az Istentől
való igazságom hit által. Ezek azok a' kik az ő ruhájokat
meg mosták a' bárányak vérébē, Ap. 7. v. 14. Effele igazak-
rol vagyon itt a' szó. Effele igazaknak menetelt tulajdonit s-azt
mondgya, hogy mennek, az utolsó sententiának ki mondá-
sa után nem állanak, hanem el mennek. De vallyon hova?

Azt mondgya, hogy az örök életre, nem térnek meg ismég e'
 világi nyomoruságra, nem maradnak e' világban sem a halalbā,
 hanem a halálból életre mennek. De nem el múltó árnyékhoz por-
 hoz hasonló kevés ideigh tartó életre, hanem örök életre, mely-
 tanuságh. nek kezdeti léssen, de soha vége nem léssen. Tanuljuk meg
 innen: Vagyon oly örök élet, mely adatik a hűeknek ez
 életből való ki mulásoknak utánna és a melyre által
 keöltöznek. Ezt mutattják az igék: az igazak ugymond mē-
 vita natu- nek az örök életre. A' sz. irásban három életreol vagyon emle-
 12. kezet, egygyik természetnek élete mely testinek is mondatik,
 mellyel mind a jók s mind a gonoszok egy aránt élnek ez élet-
 ben 1. Corinth. 15. v. 46. Erreol emlékezik az Apostol Act. 17.
 v. 28. Eő általa élünk, vagyunk, mozgunk. Másik kegye-
 vita gra- lemnek élete, erről szól Sz. Peter 1. epist. 3. v. 7. mivel ugy-
 12. mond mind egygyütt azokkal (tudnia illik az aszszony
 állatokkal) örökösök is vagytok a kegyelemnek életre-
 Vita glo- ben. Harmadik ditsőségnek élete, ezt a ditsőségnek életét ne-
 12. vezi üdvözítőnk örökéletnek: hogy légyen ilyen örök élet, el-
 Exscriptu- seőben bizonyittya a szent irás Job 19. v. 25. Én is jól tudom,
 12. ugymond, hogy az én meg váltom él, és hogy az utolsó
 ember a földből fel támad. Vallyon mire támad fel? Bizony
 nem a halando életre hanem az örök életre Dan. 12. v. 12. azt
 mondgya: Sokan azok keőzzül kik alusznak a földnek
 porában fel- serkennek az örök életre. Idvözítőnk az 11j
 Testamentomban sok helyen emlékezik arról Joh. 3. v. 16. Hogy
 minden valaki hiszen őbenne, el ne veszzen, hanem
 örök életet végyen. Et Cap. 10. v. 18. Es én örök életet
 adok az én juhaimnak és soha el nem vesznek. Az Apo-
 stol. is azt emlegeti Tit. 3. v. 7. Hogy az eő kegyelméből megh
 igazulván, örökösök legyünk az örök életnek, reménsége sze-
 rént. Et Heb. 13. v. 14. Nintsen itt maradando várasunk,
 hanem

hanem jövendőket keressünk. *Et 1. Joh. 2. v. 35.* Ez penigh
 amaz ígért mellyet ígért mi nekünk, tudnia-illik az ō-
 rók élet. *Ezent ábrázolták azok kik è halando életből élő test-* **Ab exem-**
ben felragadtattanak, ugymint Enos Cap. 5. Gen. Illyés 2. Re- **plo.**
gum 2. Abraham-is láttatott az örök életben Luc. 16. Chri-
stus-is felment az ezekbe az örök életre, ki azt akarja hogya-
hól ő vagyon mi-is ott lég yünk ő hivei, Joh. 14. v. 3. Et 17. v. 24.
Sz. János-is sokaságuszenteket látott ott. Apoc. 7. A példázatok **Ex signis,**
azont erőssítik. A tejjel mézzel folyó Canahán feölde, melyre **seu signa-**
Isten tekergős utón az Ægyptomból való kiszabadulás után, bé **tis.**
vitte az eő népét vallyon mit példázott? Nem egyebet hanem
à lelki Canaán feöldét az örök életet melybe sok háboruságok
által kel menni, Act. 14. Ugyan ezént példázta à lelki Jeru- **A naturā**
*salem, melyben Isten az eő tiszteletit helyhezette vala, és à **Dei.**
melyben à ditsőséges templom vólt. Ugyan azont à tábor hegye
mellyen Urük szinét el változtatta vólt, és az ő ditsőséget meg
mutatta vala Matth. 17. Továbbá az Istennek örökre valosá-
ga-is ezt erőssíti mivel hog y az Isten vagyon, és örökké való, ő-
rökre élő, örökké-is vagyon, és léssen-is, tehát vagyon oly élet-is
mely örökké való. Az leleknek állapata-is azt mutattya, hog y **Ex anima**
lég yen örök élet, mert à lélek halhatatlan Ps. 31. v. 6. Matth. 10. **conditio-**
v. 28. Azokat az életnek tsomójában gyűjti keőtől Isten 1. Sam. 25. **ne.**
v. 29. Vagyon tehát oly örök élet, melyben à halhatatlan lelkek
örökké élnek és vigadnak. A testnek fel támadásából-is ugyan a-
zon dolog erőssítetik. A mi testünk fel támad Job. 19. Ezech. 37. **Ex corpo-**
1. Cor. 15. mire támad fel? nem à halando életre, hanem à hal- **ris resur-**
hatatlan örök életre; Vagyon tehát örök élet. A mi életünknek **rectione.**
reővidsége is ugyan azont erőssíti. Az Isten az embert te- **A vitę bre-**
remptette halhatatlanságra, Sap. 2. v. 23. Mely sokan vagy- **vitate.**
nak penig à kik még tsetsemőkorokban meghalnak, à mint hog y
azok is à kiket Herodes le vágatott vala Matth. 2. Vagyon tehát
 megh*

Ex articulo
fidei
nostrae.

még más élet, oly örök élet melyre teremtettek. Ugyan ezért bizonyították a Szenteknek ohaitások és kívánságok is, kik nagy kívánsággal ohaitással vágyakozással kívántanak az életből ki mulni és az örök életben az örökke való hazában a Christussal lenni, mint Esaias Cap. 6. Illyes 1. Reg 19. Simeon Lucae 2. Sz. Pál Phil. 1. Kívánók el oldattatni és az én Christussal egygyütt lenni. Végezetre a mi hitünkéről való válasz tetellel is ezért erősfittük, midon azt mondgyuk egygyé egygyen: Hiszem bűnöm bocsánattját, testemnek fel támasztását, hiszem örök életemet. Igaz tehát az tánuságh e tudnia illik, hogy vagyon oly örök élet, mely adatik a hiveknek e világból való ki mulásoknak utánna, és melyre által költöznek.

Explicatio
prædicati,

vita æternæ
na scripturæ
metonymiæ

Ez ige penighlen: örök élet: ketkeppen vétetik. Metonymiæ causa azért az utert avagy módert mely által bé mehetünk a mennyei örökségre. Ig y vétetik Joh. 3. v. 26. A' ki hiszen a Fiumban annak örök eletere vagyon, Et Cap. 17. v. 3. Ez az örök élet hogy tégedet egedül ismérjenek lenni igaz Istennek és a kit el bocsátál a Jésus Christust. Vétetik önnön magáért is az Ur Jésus Christusert, per metonymiã causã pro effectu, 2. Joh. 5. v. 20. Ez az igaz Isten és örök élet, mivel eõ authora, adója, szerzője az örök életnek a mint maga mondgya. Johan. 10. v. 28. En örök életet adok az én juhaimnak.

Propriè.

1. Vétetik tulajdonképpen a hiveknek boldogh állapotokért, helyekért, mely adattatik e világból való ki mulásnak utánna, mellyet megh készítet vilag-fundamentomának felvetésétől fogva Matth. 25. v. 34. E' penighlen az örök élet, mondattatik örök életnek, mert annak kezdeti lesz de soha vége nem lesz, élnek fénlenek abban a hivek örökkön örökke, Dan. 12. v. 3. Az ög yönyörúségesvöltára nemineműkeppen, való meg értesenek okáért egy néhányképpé vétetik és nevez tetik. Nevez tetik menyeknek, ig y nevez tetik Matth. 6. v. 9. Mikor könyörögtek úgy-

ugymond, ezt mondgyátok. Mi Atyánk, ki vagy a' men-
 nyekben, &c, Noha az Isten mindenütt vagyon és az egek-
 nek egei őtet be nem foghatták. 1. Reg. 8. mondatik mind
 az által mennyekben lenni, mivel kiváltképpen ott mutatya ké-
 az eő Isteni ditsőségét, ott udvarolnak ő néki sok ezer Angyalok,
 ott megláttjuk őtet a mint vagyon, 1. Joh. 3. v. 2. mostan látunk
 tükör által és homályos befűd által, de akkor ofztán ez
 élet után szemtől szembe, 1. Cor. 13. v. 12. Neveztetik Urnak
 örömének. is Mat. 25. v. 21. A' hól az Ur ama' jó kereskedő szol-
 gának, kinek kezébe őt talentumot adott vala, és vizont őt ta-
 lentumot nyert vala raita azt mondá: Jól vagyon jámbor és
 hű szolga a kevesen hű voltál, cz után többre bizlak té-
 gedet, menybe a te Uradnak örömébe. Neveztetik továb-
 ba Abraham kebelének. is Luc. 16. v. 22. mivel valakik az Abra-
 ham hitiben multanak ki, mind azok le telepednek Abraham-
 mal, Isáccal, Jácobbal az menny országban Matth. 8. v. 11. An-
 nak felette penig neveztetik Atyának hazának Job. 14. v. 2. Az
 én Atyámnak hazábá sok hálekok vagynak mőd Christus
 Urunk. Neveztetik oly városnak. is melynek oly fundamentuma
 volna, melynek mestere és teremője az Isten; Igy ne vezi az
 Apostol Heb. 11. v. 9. 10. igy szolván; hitnek általa lakozik
 Abraham az ígéletnek földén mint idegen földön, fá-
 torban lakván Isákkal és Jácobbal ugyan azon ígéletnek
 ői őköisivel, mert vár vala oly várost melynek fundamē-
 toma volna, melynek mestere és teremője az Isten.
 Sz. János Apoc. 21. v. 10. nevezí új szent állandó Jerusálemnek.
 Azt pedig tőle ha kérded, az az örök élet melyről hallál és tani- Ex defini-
 ték, mitsoda legyen. En azt szájjammal nem hogy ki mondhat- tione rei.
 nám, de elmével meg sem foghatom. A harmadik egben a Sz. Lé-
 lek Scholájában tanult Apostol a Szent Pál, hozzá fog hogy ki
 mondgya mitsoda az örök élet, mivel eő azt látta lelekben, 2. Co-
 rinth.

rinth. 12. de annak ki mondhatatlan gyönyörűséges voltának
 meg gondolasától elborítottan többet nem szólhat, hanem azt
 mondgya. 1. Cor. 2. v. 9. szem nem látta, fél nem hallotta, az
 embereknek gondolattában sem ötlettenek, mellye-
 ket az Isten készített az ötet szeretőknek. ó ott olyakat is-
 látott és hallott mellyeket nem szabad ki mondani. 1. Cor. 12. v. 4.
XB. A miképpen hogy ama' kémek és férfiak kik megh kémlették va-
 la à téjel méz, zél folyo Canaan feöldet, szájal nyelvvel ki nem
 mondhatták az eő felekezeteknek az Izraelitáknak, minémü
 szép kies, gyönyörűséges termékeny föld legyen, hanem Canaan
 földön egy termeő veszszeőt lemetzven egy szőlögerezdel
 egygyüt, mellyet ketten vitenek egy rüdon, azt mutogattyak né-
 kiek, hogy annak látásából eszekben vennék minémü feöld völ-
 na az à feöld, melyre Isten azt à népet vinne és le telepitené,
 Num. 13. v. 24. Azonképpen à mi Apostolunk à Szent Pál annak
 mint egy kémlelő je látója meg nem mondhattya az örök életnek
 szépséget, hanem egy szóval azt mondgya Rom. 14. v. 17. hogy
 nem ételben nem italban, hanem igazságban bekeség-
 ben Sz. Lélek által való örömben áll. Az à békeség pe-
 nigs. az az öröm oly tökéletes, oly állandó leszén, hogy azt sen-
 ki soha mi tőlünk el nem veszi. Joh. 16. v. 22. Tökéletes állandó
 öröm leszén mi felettünk, mi alattunk, mi mellettünk, mi ben-
 nünk. Mi felettünk tökéletes öröm leszén az Istennek színének
 színről színre való látására nézve, mert meg láttuk ötet
 ugya' mint vagyon. 1. Joh. 3. v. 2. Az Angyaloknak tökelle-
 tes örömek ebben áll; hogy mindenkoron látták az Istennek
 színét Mat. 18. v. 10. 1. Pet. 1. v. 12. It ez életbē mint egy Tükör
 és homályos beszéd által láttuk az Istent. 1. Cor. 13. v. 18.
 Nem is láthattya itt egy ember is ez életben halálnélkül, megh
 halna az az ember à ki ötet látna ez életben à mint Moyses-
 sek mondgya vala Exod. 33. v. 20. hanem az örök életben lát-
 tyuk

ryuk meg, úgy a mint vagyon. Oh mély nagy s-ki mondhatatlan
 öröm támadott vala Josophnek szivében hogy az ő édes atyá
 à Jacobot, még testi szemeivel Ægyptomban megh láthatta
 volna. Gen. 46. v. 29. & 47. hát mely végh etetlen öröm kezd à
 mi szivünkben támadni, mikor à mi édes Atyánkat Istenünket
 az eő ditsőségében meg láttyuk? öröm lesz en tovább a mi alat-
 tunk, mert örülünk azon nagy örömmel hogy e világi nyomor-
 ruságoktól megh szabadultunk, és láttyuk mint egy lábaink alá
 vettetteknek lenni. Annak felette öröm lesz en mi mellettünk, à
 keőrületünk lévő és álló ditsőült szent Seregekért, mert meg lát-
 tyuk egy felől à Cherubim és Seraphim Angyaloknak sokaságu
 seregét, és halljuk ezektől szép hangzású szóval ezt énekelni,
 Szent Szent Szent à Seregeknek Ura Istene, Esa. 6. Más
 felől megh láttyuk azoknak seregét kik à nyomoruságból ki sza-
 badulván az örök életre által költöztenek kik ezt éneklék,
 Halleluja, mert uralkodik ama' mindēható à mi Urunk
 Istenünk, örölyünk, és örvendezzünk és adgyünk di-
 tséretet néki, mert él jött à Baránynak menyegzője, és
 az eő felesége el készítette magát, Apoc. 19. v. 6, 7. Olvasom
 Matth. 17. mikor Urunk à Tábor hegyén szinét el változtatta
 volna, és látta volna à nagy fényeséget, annak felette Moyses
 és Illyést, felette nagy öröm támadt az ő szivében, az à szibeli
 öröm szájára is ki hatván azt mondgya vala v. 4. Uram jó
 minékünk it laknunk, tsinállyunk három hajlékokat,
 néked egygyiket, Moysesnek másikat, harmadikot Il-
 lyésnek: hát mi hivesek mint fogunk örülni, mikor ez élet után
 az örök életnek ditsőséges fényes voltának, nem tsak valami
 féngéjét, hanem tökéletesen à fényes ditsőséget meg fogjuk lát-
 ni, à melyben nem tsak Moyses, Illyés lesz en jelen, hanem mind
 azok à kik Adamtól fogván az utolsó napigh ki multanak, à régi
 szent Atyák, Patriarchák és Királyok, nemzetinket szüleinket

meg fogjuk látni, akkor nagy örömmel kezdjük egy másnak
 mondani: Jo mi nekünk it lakunk: De teöbbit mondok, mert
 azt mondam, hogy ott az örök életbē öröm lesz en mi bennünk,
 mind a lélekre s mind a testre nézve. A' lélekre nézve: I. A' tö-
 kélletes ismeretért, mert ott az ismeret tökéletes lesz en, 1. Cor. 13
 v. 12. Mostan ugymond látunk tükör és homályos be-
 széd által, de akkor szemtől szemben tökéletesen az Istent
 mert megh láttyuk őtet a mint vagyon. II. A' tökéletes
 böltseségre nézve, mert akkoron mindnyájjan Istentől ta-
 nítottak leszünk. Esa. 66. Abban az örök életben nem mond-
 gya a Szeretsen Komornik, nem értherem a Propheta irását,
 hanem ha valaki meg magyarázza, Act. 8. v. 31. mert akkor
 tökéletes böltseségünk lesz en III. Végeze re, mi bennünk öröm
 lesz en a tökéletes igazságra nézve, mert ott tökéletesen lesz en
 az igazság, nem lesz en mi bennünk azzal ellenkező hamis-
 ság. Mondam hogy y öröm lesz en mi bennünk a testre nézve.
 Először mert a mi testünk akkor fénylik mint a nap, Math. 13.
 v. 44. Akkor az igazak, ugymond Christus Urunk, fénylenek
 mint a nap az ő Arvoknak országában. Moyses lejeövén
 Istentől a Sinai hegyről, u y fénylett az ő országja, hogy a nép azt
 nem nézhette, hanem országára boritékot teött Exod. 34. v. 29.
 hát a mi országunk mint fog fényleni a tökéletes életben, melybē
 Istent szírről szinre örökkön örökké láttyuk. Másodszor mert
 a mi testeink, gyorsak, serények, könnyek lesznek, mint a villá-
 más nap keletről nap nyugatra egy szempillantásban hertelen-
 el jut. Es a napnak sugárja fenyé nap keletről egy szempillan-
 tásban megyen nap nyugatra, olyan gyorsak könnyek lesznek
 a mi tagaink. Leszünk mint az Istennék Angyali, Math. 22.
 Harmadszor mert ott a testnek örökké való egészsége lesz en,
 nem lesznek ott sánták, bennák, vakok, betegesek, hanem az ö-
 rökké való egészség, az élet halál nélkül, a világosságh setet-

seg

Ratione
claritatis.

1.

2.

3.

ség nélkül, a nap ej nélkül, az öröm bánat nélkül. Negyedszer
 a mi testeink halhatatlanok lesznek. A miképpen hogy a mi fe-
 jünk az Ur Jésus Christus most az Atyának jobján lévén, ma-
 már többé meg nem hal, a halál többé ő raita nem uralkodik, Ro-
 man. 6. v. 9. Így minek utánna arra az örök életre által költö-
 zünk örökké való halhatatlanságha leszünk, Eltéretik úgy
 vagyon rothadando és halando test, de fel támad halha-
 tatlan test., 1. Cor. 15. Akkoron mikoron az Ur eljő az itéletre
 el változtattya a mi alázatos testünket, hogy hasonlatos
 legyen az ő ditsőséges testéhez az ő hatalmas ereje szc-
 rént, Phil. 3. v. 21. És így a mint jelentém öröm leszen abban az
 örök életben, felettünk, alattunk, mellettünk, mi bennünk, mind
 testünkre s mind lelkünkre nézve. Olvasom 1. Reg. 10. v. 7. Mi-
 don a delnek Királyné Asz szonya hirt hallott volna az ő földé-
 be Salamon Királynak böltsesége, házainak ékessége, állapartya-
 nak ditsőséges volta felől, nem nyughatik földében, hanem fel kél-
 és szép ajándékokkal, drága fű szer számokkal útra indul, és be-
 megyen Jerusálemben Salamon Királyhoz, midőn látná a Sala-
 mon Királynak böltseségét, a házat mellyet építettett vala, az ő
 asztalának etkeit, szolgainak üléseknek rendet, szolgainak ud-
 varlásoknok modgyát, és azoknak öltözeteket &c. el al melkodik
 rajta ezt mondván Salamon Királynak: Igaz volt a beszéd mel-
 lyet az én földemben hallottam volti a te dolgaid és böltseséged
 felől, én pedig nem hibettem azokat a beszédeket, mig én ma-
 gam el nem jöttem és szemimmel meg nem láttam. Imé pedig
 felet sem mondottak meg énnekem, meg halattad böltseséged és
 joságoddal az hirt, mellyet hallottam vala felőled; boldogok a te
 embereid, boldogok ezek a te szolgaid, kik udvarlonak te neked,
 hogy mindenkor láthattak a te böltseségedet. Így mi is hallánk
 ugyan annak az örök életnek, a melyről mi nekünk beszédünk
 vagyon, szépségeről, gyönyörúségerül, de kételkedni láttatunk

à Sabai Királyné Aszszonnyal. De mikoron abban à Szent Jeru-
salembe jutunk, à lelki Salamont az Ur Jesus Christust az ő
ditsőségében megláttuk sok ezer angyaloknak rendeket, à bol-
dogult, lelkeknek udvarlásokat szemléllük az eő asztalának ét-
keit à lelki nechtárt és ambrosiát nézellyük nagy álmélkodással,
ezt fogjuk mondani: Igaz volt az à beszéd, mellyet hallottunk
mi te feleőled lelki Salamon Király Christus, nem hittük mig ma-
gunk meg nem láttuk szemekkel, imé penig felét sem mondot-
ták meg mi nekünk:

De vallyon kiknek adatik az örök élet.

Subjektú.

Bizonytsak à híveknek, akik az Istennek egyetlen egy Fiában
hisznek, à mint Urunk mondgya Joh. 3. v. 16. Ugy szereté Isten
e világot hogy az ő egygyetlen egy szüleött fiát adná,
hogy mind valaki hiszen ő benne el ne veszszen, hanem
örök élete légyen. Sz. Pál 1. Cor. 2. azt mondgya, hogy adgya
azt Isten az őtet szeretteknek. Christus azt mondgya hogy
az ő juhainak, Joh. 10. E' felvött letzkénkben azt mondgya
hogy az igazaknak, az igazak ugymond mennek az örök é-
letre. Adatik genig ez az örökélet nem e világi szenvedé-
sünknek érdeméért, mert az Apostol Rom. 8. v. 18. azt mondgya,
hogy e világi nyomoruságok nem hasonlitandók az örök élet-
hez. Mert én bizonynyal azt mondom ugymond, hogy
az mellyeket mostan szenvedünk, nem hasonlitandók
à ditsőreséghez, mely mi nekünk megjelenendik. Sem
nem érdemlyük, à mi jó tselekedetünkkel. mert azok nem tókelle-
tesek, ha mindeneiket meg tselekesünk-is ugyan tsak azt
kell mondanunk hogy hazontalan szolgák vagyunk, és
à mivel tartoztunk azt tselekedtük, véghetetlen örökké
való jót soha mi a' mi jó tselekedetünkkel nem érdemelhetünk.
Noha azok kévántatnak de nem ugymint az örök életnek ér-
demlő okai, hanē mint causa sine quā nō, mint à mi Istenöl való
hivat

LUC. 17.

hivattatásunknak el valasztatásunknak bizonság tévői. 2. Pet. 1.
 Igyekeztek Atyámfiak hogy à ti hivataltokot bizony-
 ossá tegyétek à jó tselekedetek által. Adattatik tehát né-
 künk az örök élet, ingyen, ajándékon, kegyelemből, mert Urunk
 Matth. 26. azt mondgya hogy készítettett nem érdemeltet.
 Sz. Pál Rom. 6. azt mondgya, hogy az örök élet Isten ajándé-
 ka, v. ult. à mi kegyelemből ajándéko adattatik à nem érdemért.
 De ihol az örök élet ingyen kegyelemből adatik. De vallyon mi
 az oka hogy Iste oly örök életet készített, mely az ő hibeinek ada-
 tik, é világból való ki mulásoknak utánna. I. hogy az ő jó voltát,
 irgalmiságát meg mutatna úgy mint ki nem rendelt minket
 à haragra, hanem az üdvösségnek el vételére à Jesus Chri-
 stusba, 2. Thess. 5. v. 9. II. Mert az ő igazságát azzal is akarja ki-
 nyilatkoztatni, hogy à kik szenvedtek azoknak örökké való
 nyugalommal fizessen, à kiktől nyomorgattatak örök-
 kévaló gyötrelmel. 2. Thess. 1. v. 6. 7. Igaz dolog ugy mond
 az az Istennek előtte, hogy viszontag fizessen azoknak à
 kik titeket nyomorgattanak, nyomorussággal, tinéktek
 pedig kik nyomorgattattatok örökké való nyugodda-
 lommal. III. Mert à Christusnak akaratya é volt, hogy à hol ő
 vagyon az ő véi is ott legyenek, ő pedig az örök életbe immár bé-
 ment, azt akarja azért hogy abban az örök életben az ő hibe is
 részesüljenek, hogy lássák az ő ditsőséget; Ezt jelentti Urunk a-
 maz ő buzgoságos könyörgéséből Job. 17. Atyám akarom hogy
 à hol én vagyok az én hibeim is ott legyenek, hogy lássák
 az én ditsőségemet. IV. Mert tette az Istennek, hogy az hi-
 vek az ő fáradságoknak jutalmáért el vegyék az örök életnek
 koronáját. 2. Tim. 4. Mire szolgál é tanúság I. Azoknak meg fed-
 dettetésekre. à kik tagadgyák az Epicureusokkal és Seducensokkal,
 hogy legyen örök élet, kik azt mondgyák, egyel, igyál, játszodoz-
 zál, mert ez élet után sémi gőnyörűség nintsen. Ihol ellene mond
 ennek

Ratio.

4.

I. Ulys.

II. Usus.

ennek az sz. irás, mely azt erősíti hogy vagy on örök élet, Plinius, Democritus, Galenus. neverték az örök életről való tudományt Szolgál
 másodikor intettetésünkre, holott annakokéért bizonyos hogy vagy on
 örök élet készülünk abban az örök életben. M képpen? I. Annak útát
 fel kell keresnünk, mert ut nélkül abban az örökké való hazában be-
 nem mehetünk, abbaszoros kapun, keskeny és járatlan uton azt mind-
 gya Urunk hogy mennek be Matth. 7. v. 13. Menyeteek be úgymond
 az örök életben szoros kapun. Mert széles kapu az, és széles út az, a mely
 viszen a veszedelemre, és sokan vagynak kik azon járnak; Mert szoros
 kapu és keskeny út az, a mely viszen az életre és kevesen vagynak azok
 a kik azt megh találják. Szoros kapunak és keskeny útnak mon-
 datik, mellyen az örök életre kel menni. II. Mert tellyeségesen nem
 tudatik az, az emberi elmétől, ha meg nem jelentetik. III. Mert
 az az út igen nehéz a testnek a kereszt viselésre és magamag ragadá-
 sára nézve. IIII. A hitetlenekre nézve. V. Mert egy yegyetlen egy ú-
 ta vagy on az örök életnek, tudnia illik, a Christus; ő az út senki nem
 mehet az atyához; hanem csak ő általa Joh. 14. v. 6. Eő a juhoknak
 ajtajá, eő általa mennek be az örökké való akolban. Johan. 10. v. 7. Ezt
 az utat aitor tudni ismérni kell ám, a ki az örök életben be akar menni.
 Mert ez az örök élet, hogy ytegedet eg yedül ismérjenek lenni igaz Isten-
 nek, és a kit el borsátottal a Jesus Christust. Szolgál harmadszor hi-
 sünknek meg erősítésére, a mi hitünknek ágazattyának e tsikkelyének

III. Usus.

IV. Usus.

megh erősítésére. Hiszem örök életemet. Szolgál neg yedzer vigasz-
 talasunkra. Elseben vigasztalhatyuk innen magunkot, hogy naha e
 világon nyomoruságunk lesz, de e világi nyomoruságoknak egy szem-
 pillantásig való könnyüége, a ditsőségnek felette felette eörökke való
 llandóságát szerzi minékünk. 2. Cor. 4. v. 17. Ez életben egy y másból
 el válunk, jámbor házatok, fiak, leányok atyoktól, annyoktól, &c. de az
 örök életben egy yút lesznek; Vigasztalhatyuk magunkot a halál
 ellen ezzel is, hogy vagy on meghalunk, de boldogok azok a kik az Ur-
 ban meghalnak. Apoc. 13. v. 13. A hallalbol örök életre meg yünk,
 mely örök életet adgyon megh minékünk holtunk után.

fiáért az Ur Jesus Christus, Amen.

[Kézirat 1682.]
Minden napi Reggeli Könyves

POLGARI TORVENYEK ES ISTE- nes. Rendelesek

Az Isten irasbol tudni illik, mind az O, mind
Penig az Uj Testamentombul okve kedvezerven

ELŐSZÓ Igasságnál és Törvényről
Jeremiásnál. 22. Kék. v. 3.

Azt mondja az Ur: Tegyetek ítéletet és igazságot, és
mentsetek meg az nyomorulat az nyomorulatok he-
zéből: az jövevént, az árva, és özvegyet ne nyo-
morossátok, és azatlan vért ez helyen ne öntsátok.
Ez a Dicsőség többeket téhen a profeta, minden rendekhez, hogy
minden ember téhességesen és jámborul elyen: Sentis me háta-
gasson; es hinde kinek az óvet meg adgya, es azane vagy on
meg hadgya. Szuno kul ne kivány ajs. es tartozik az 35. 17.
és 8. Parancsolatokra.
Ítéletet és igazságot tselekedni, nem egyéb hanem Uden
Törvényét hirt tselekedni.

II. Törvényekről, és erkölsekről; Esa: R. 10. W. 2. v. 3.

Jaj az hamis decretum készítőnek, és az kik írnat embe-
rek kommunikására hamis sentenciákat.
Hogy az begyentek ítéleteket el fordítsák, és az megemert, he-
genynek igazságokat el ragadják, hogy az özvegyek te-
gessék a predajok, és az árvaiban lakmánt banjanak.
Vajjon. Smic miveltek az meg látogatásnak és az onok hűn-
retek jóvá publikitátságának napján es kinek folyamod-
nak segítségért. Es vallyon holott cénétek te azti
gazdaglásokat melyben dicsédek
szól a Fejedelmekben való vétekről.

II. Usus.

ennek az sz. irás, mely az e erősíti hogy vagyon örök élet, Plinius, Democritus, Galenus. neverték az örök életről való tudományt Szolgál másodsor intettetésünkre, holott annakokáért bizonyos hogy vagyon örök élet készűlünk abban az örök életben. M képpen? I. Annak útát fel kell keresnünk, mert ut nélkül abban az örökké való hazában be nem meherünk, abbaszoros kapun, keskeny és járatlan uton azt mindig a Urunk hogy mennek bé Matth. 7. v. 13. Mennyecek be úgymond az örök életben szoros kapun. Mert széles kapu az, és széles út az, a mely viszen a veszedelemre, és sokan vagynak kik azon járnak; Mert szoros kapu és keskeny út az, a mely viszen az életre és kevesen vagynak azok a kik azt megh találják. Szoros kapunak és keskeny útnak mondatik, mellyen az örök életre kel menni. i. Mert tellyeségesen nem tudatik az, az emberi elmétől, ha meg nem jelentetik. ii. Mert az az út igen nehéz a testnek a kereszt viselésre és magamag ragadására nézve. iii. A hitetlenekre nézve. iv. Mert eg y egyetlen egy útta vagyon az örök életnek, tudnia illik, a Christus; ő az út senki nem mehet az atyához; hanem csak ő általa Joh. 14. v. 6. Eő a juhoknak ajtajá, eő általa mennek bé az örökké való akolban. Johan. 10. v. 7. Ezt az utat aitor tudni ismérni kell ám, a ki az örök életben bé akar menni. Mert ez az örök élet, hogy y tégedet eg yedül ismérjenek lenni igaz Istennek, és a kit el borsátottal a Jesus Christust. Szolgál harmadszor hitűnknek meg erősítésére, a mi hitűnknek ágazattyának e tsikkelyének

III. Usus.

IV. Usus.

megh erősítésére. Hiszem örök életemet. Szolgál neg yedzer vigasztalásunkra. El seűben vigasztalhatyuk innen magunkot, hogy naha e világon nyomoruságunk lesz, de e világi nyomoruságoknak egy szempillantásig való könnyűsége, a ditsőségnek felette felette eöröкке való állandóságát szerzi minékünk. 2. Cor. 4. v. 17. Ez életben eg y másból el válunk, jámbor házatok, fiak, leányok atyoktól, annyoktól, &c. de az örök életben eg y út lesznek; Vigasztalhatyuk magunkot a halál ellen ezzel is, hogy vagyon megh halunk, de boldogok azok a kik az Urban megh halnak. Apoc. 13. v. 13. A hallalbol örök életre meg yünk, mely örök életet adg yon megh minékünk holtunk után.

fiáért az Ur Jesus Christus, Amen.

Römjegy

TENYEK ÉS ÍSTE- deleések

adni illik, mind az O, mind
amentombul ökre kedegesszen

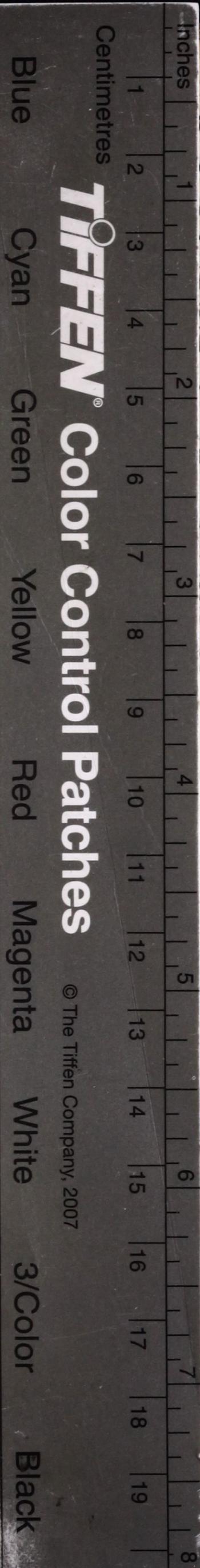
es Törvényről
is nál. 22. Kék. v. 3.

gyekek ítélete és igazsága, és
nyomonlat az nyomozatolnak ke-
zárva, és övégek ne nyo-
lan vért ez helyen ne oncsatok
hen a profeta, minden rendekhez, hogy
esen és jámborul ellyen: Szekir me háta
az övét meg adgya, és azamie vagy on
ne hivány a. s. es tartozik az 35. 17.

ekedni, nem egyebb hanem. Uden
ekedni.

tekről; Esz: R. 10. v. 2. u. 3.

kegyeknek, és az kik irnak embe-
is. Sencenciakat.
eket el fordiasak, és az mepremet, he-
lragadgyak, hogy az övégek te
az arvaiban lakmánt banamok.
eg látogatásnak és az oneshümen-
sásnak napján ez kibe folyamad
vallyon, holott onétek te azo-
ben diefedetek
lu vétekről.

© The Tiffen Company, 2007

POLGARI Törvények

AZ ORZAG SZOKOT TÖRVÉNYÉNEK HARMADIK
Részének Közönségében.

I. TITULUS

Mivel fogj. Innk. Segiségéből, ide fel el végezem a
törvények, Szabásat, is az Sentenciák módjáról, is-
külömbőségét, az mint az Király Udvarában szokás véle-
etni. Innak az Decretumok, Szammit, es uolok részese
szokás az felé pörök rendint es Szabásait. Ezer ké-
desre a Király Udvarában szokásait vinni, es elis bozsátani,
Továbbá az Ország is vgy mint, Dalmatianok, Horvát Or-
szág, Wolf Ország es Erdély Ország szokás törvényei
melly Országok t. i. es Magyar Ország Koronájához tar-
toznak, es es mi Országoknál vgy mint egyé török, es-
epet, szokás törvénye az mi törvényeknél kevésbé kü-
lönböz; Melly Országok fel pörök az minél utanna vé-
gel hatad, jobban es nyilvábban való meg látásnak o-
káirol, az Király Udvarában kördőre szokásait bozsátani.
Szokás továbbá a szabad városok törvényeit, es az mi-
jobbajint es Polgárinok felöl szokás törvények. Es
Szabásait, az módjáról, mint az ide alá követhető
de Szabásokban venni benne meg lében írva.

2) ~~Rönggés~~ HET FÖN

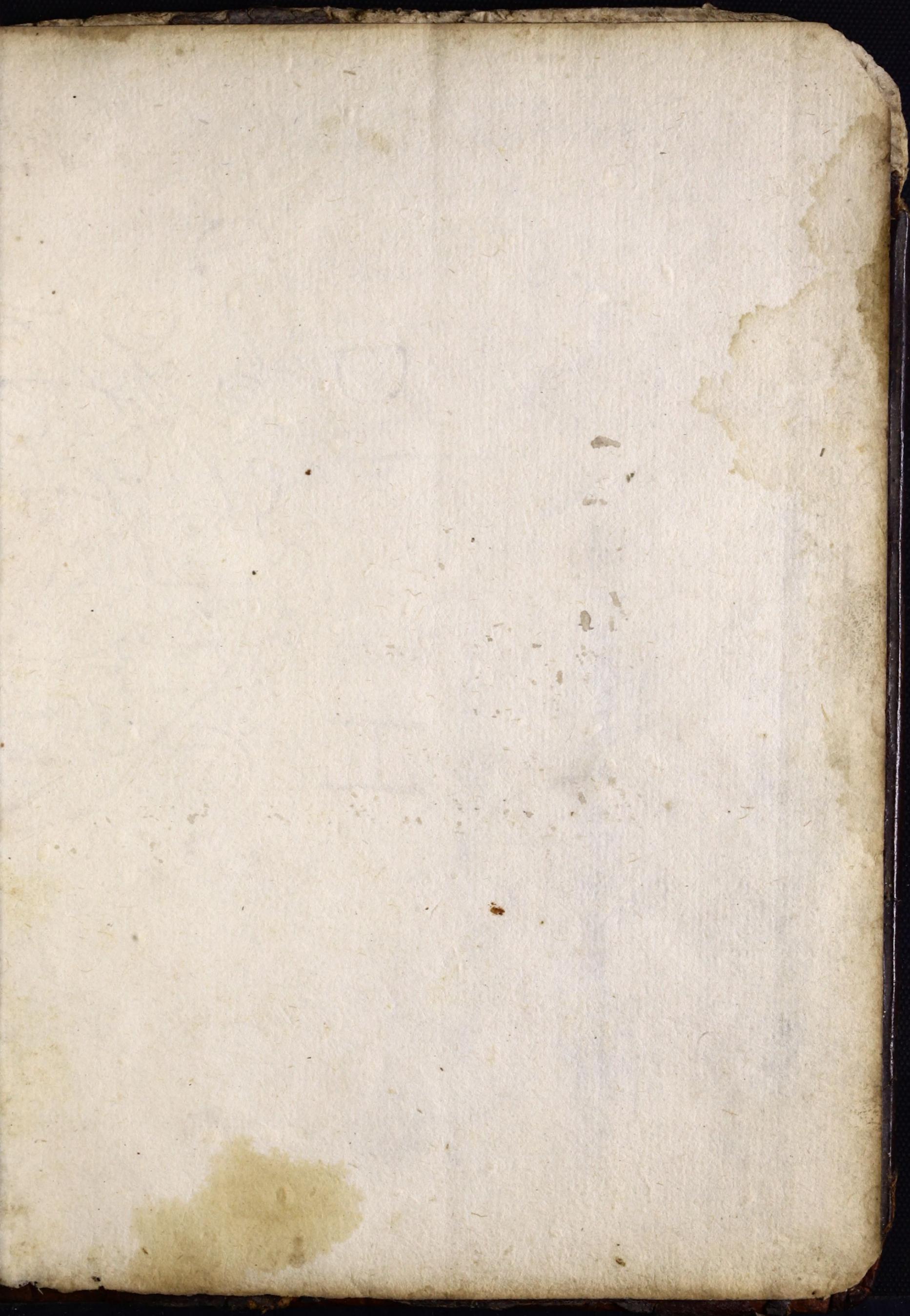
REGGELI RÖNGGÉS HET FÖN
Irgalmassággal és Kegyelmezzel gazdagon bő
szépséggel kezelem Kent Anyánk; az Ur János
Christusban mi te Kent Felségeidnek alázatos
bűnös Fiad / és Leányid / Nagy hálaadással magunk
tállyuk Kent Felségedre hozánk való Anyai
jó voltodért, Leikiéért és testiekért. Valamely
lyekkel minket meg áldozni egyet-egyetünknek
minden idejében. Meg Völlyük Uram tenéked, hogy
mi ezekre te javaidra és Anyai réánk iradott
gondviselésedre nem volunk méltók, de te oh
édes Anyánk, méltoztatál minket ingyen való
jó voltodból és Irgalmasságoddal mind ezekre, a
mellyt kért örökkel való hálaadásban maragyon
ate dicsőséges Kent neved mind örökbe érte.
Kegyelmes Istenünk! bizony hogy hoz meg tany
duk hozánk való édes Anyai gondviselésedre, és
réánk hi nyugott kezeidet mert minket, leg köze
leb az elmul felélmés ethaka kármayid áta be fo
gatál, és az ejeli iktortato rettenésűl meg olta
margtal, minden károkát és vehedelmeket volu
el hártotál, Istenünk kísértő, jեսűnk sirtogya
gonok sátán ellen meg tartotál, és minket ke
gény gyarlv Fiadat / és Leányidat / ez reggeli
idővel meg ajándékozotál. Mi Uram exvélis te ny
gossuntékur ort mondoruk való, Völlyön embet
tyútké jó egészségben az reggelt, de te oh Isten
szépséges Isten jobb dolgokat végeztél mi irántunk

REGGELY könyörgés HE 9702
mert a te Jóságod, és Irgalmaságod, felől omnia ami
életünknek, az et mult estakát nem változtat
Levélnek utolsó, estakájára, ami agyainkat halál
is. Kóporsóká, és az mi álmunkat ~~életünknek~~ vég
álomunká, hanem inkább minket mind egész a me
érdemle büntetésekül nagy kegyelmességedül meg
tartottad a mi életünk, és es az kétnek első napja
za túrhető egességben és belességben fel virágozál, nem
csak fel virágozál, hanem Szent meved imádlására
harmat lelkeinkhez hűvöskel mehoztad, mind egész
mit agyunk kent felségednek, egyebet nem tudunk al
hálaadásnál. Mostan azért ily jó volcájere, Oh mi lel
keink ágyarok az Ue, amere nagy az ő kegyelme, és
az ő irgalmasága örökké meg maradandó; Oh mi Nyel
veink és lantaink zendüllyegek a nagy Ur Istennek dicsi
retire, és minden mi belső részeink mongyátok a fel
séges Ue-nak, dicsőség az Anyának aki teremtett minket, di
csőség a Fiúnak, kinek valcát minket, dicsőség a Szent Lélek
nek a mi meg kentek minket. dicsőség a Szent Három
ság egy Istennek; Oh örökké imádando Isten, mig
által vízed minket az halando életből, az örök é
letre, és kétnek minden résziben, leg közelebb
es mai napon, te néked ajánlyuk az mi Lelkünk
ket, es testünk, látásunkat hallásunkat, eselke
deceinket, minden belső es külső tagainkat, hgy
azokat őrizzed hatalma, Ur Isten, es egész két
nek minden napjában, sőt minden humpil
lantásban, őrizzed minden gonosztul, minden

**E VILÁGI Pompás gyönyörűségeit megillető
le, ravaszságát által látó, az emberek előtt, Ohosszan
elni kívánó, gonosz okaróinak esalárd. kivehető el ke
rülő tirkait maga kiven tartó, Itt ennek magánalkor
naponkint igazán kezező, Gyönyörű meg eartárra mil
tő Elee Regutájil VILÁGI ELET REGUTAT**

- 1) Harom dolgotok tartis meg es igyekezzel azon, 1) Isténis
- 2) Ist Ist 3) Ist seletelogyel
- 2) Ate read bírt tirkotat. Frissegessiben őrized mint az
el ott jenzedat.
- 3) Soba ne legyen oly barátod akinek titkodat meg jelentesz
Ate hemadben merxtonok ne hiyy, mert ha total elfordal
keados tehen ari kive kossat *(Kivételvissege)*
- 4) Sok emberet is a behede kossat, de mincesen tő
Akinek titkodat meg jelentesz, kel koltgalmod kedviret
mert ki jelentsi.
- 5) Kincs alam tusay, *(Kerlek)* ne hiyy
- 6) Szolgalyon ate biseged, ate felebaratod kissegenek
- 7) Elot jarvito mintenektz kedvez, mert ha haron jaris
nyugbit, kiesiny o nalk a baratsay. *(menny)*
- 8) Soba quasul gonokul ne koly, mert az egyimadurakro be
kivel cartal kodol meg lasd *(kud)*
- 9) Ha kivel orolacsay van vagy meg gondolat mint kolan
- 10) Fel ve. vudban jvobal meg Baratod kissegielty mindig ma *(kud)*
- 11) Itz kubbek! cartalkodjat van a boldold oktal
- 12) Jove any Legny me mindig lakus a bit ate kvedy
- 13) Felly vrtu az hamis canntul elcedly *(micsent)* segeig mert ha
- 14) Ne vrtly ellenségeit eserin, xim ey a magadent
- 15) Ne indies amos nyaralyalan tritak embe leregel

- 19 Ne hídél mind a mit hallasz mert ha el hízed több baboná
20 Aki bűnösök közül meymongja tarsadzu akavordnak
21 Milyen igazat akarsz mondani me felly az embernek ^{Látal} ory
22 Bekédél legjenuk thedréssék de fontosok. ^{tarsz}
23 Masnak vadolója me légyi 24 Haragot fektivel me
25 A Dissiret cselly kemés légy, a ki fontosly ember leges
26 Az incesly bonyafiságos a meytossitadly irgatmas
27 Az igirely ^{szé} a jo holtgátat me meytossitadly irgatmas
28 Mindenekbe veszülvit meytossitadly irgatmas
29 A Mutassigly me légy boglyalatos
30 Mentül inkább dicsionnek amél ^{való} valóságot ^{légy} légy
31 Ne villy egi bűn is hiszenyek
32 Harag me légy, mert ha el ének igaz bekédélten hitnek
33 Sentimek vikkis fel me fedezd
34 Jo alapvordly vöröke filly a rok alapvordly
35 A vohat jóval fizerd vitzba
36 Mindentben légy ^{alá} alámatos alámatos
37 Ha olyan is az emberétk bekéde mint a méz. ^{híredtan} híredtan
^{guru parnáz} ^{légyen}
38 Soba trégerben me kósd bumerdet
39 Soba bűnösök kósd hite me fannyalba híredet
40 Soba sentimek kemeben me meves
41 Minden roknak varj ideig
42 Hirnek végeve me ^{meany} meany
43 Kinnyen me enggedy tessz indulgádk, mert gondbra ^{légy} légy
44 Ha bűnösök rut vagy benz magadte azel cülvit mellyben
^{meany} ^{la} ^{od} ^{benyes} ^{vörzadé} ^{török} ^{el} ^{jo} ^{idején} ^{moesité}
45 Ha kézeny vagy onnesen hol bűnösök de ha gebéagragy
^{éleg} ^{vagyon}
46 Ne bizz el celyessigél canaes adodhoz mert meytossitadly
47 Nomsorligaban tegy jol a zembernek
48 Semivel me dicsérvégyid harsom a magad meytossitadly
^{rut} ^{alapvordly} ^{vál} ^{fenis} ^{f.}

Sancta

Est Samuelis
Korodij

~~Sancta
Est Samuelis
Korodij~~

Faint handwritten text, possibly a signature or date.

~~Arithmetica~~
 Arithmetica de fractionis divisione
 Pelotának okán

Vagy-on négy agra fial közöt a okandis kérem pengst
 Ugy mint 8246 fűnök melly háromból az első ve
 ken egy rést, a másik két rést, a harmadik bűn rést,
 a negyedik négy rést, mellyet is egy rést végyen.

1/2 kívánom bemeltyek, 4-en vannak
 1/3
 1/4
 Summa 8246

10	24	1		
24	39	8246	824	
620	120			
824	824	824	824	
621	2	3	7	
35		2472	3296	
824	1648			

Probája az operaciován

1	824	
2	1648	
3	2472	
4	3296	

Az első
 Utó Mr. közelek
 mind on...
 a ill...
 amga hal...
 De...
 Pün...
 Utó...
 Isko...

8246
 Lo a operatio iten...
 Vör az ofrendis...

